

Schola Europaea

Office of the Secretary-General
Pedagogical Development Unit

Ref.: 2018-09-D-55-el-3¹

Orig.: EN

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ – ANCIENT GREEK (S4-S7)

Approved by the Joint Teaching Committee at its meeting on 11 and 12
October 2018 in Brussels

Entry into force on 1 September 2018 for S4, S5, and S6
on 1 September 2019 for S7

1st Baccalaureate session in June 2020

Attainment descriptors: on 1 September 2019 for S6
on 1 September 2020 for S7

1st Baccalaureate session in June 2021

¹ Further to the decision of the BIS taken by Written Procedure 2021/11 on 22 March 2021, the approved written examination material for **Ancient Greek** for use with the new marking system in the European Baccalaureate was inserted in the syllabus.

Introduction	3
1. General Objectives of the European Schools.....	4
Introduction	5
1. Objectifs généraux des Ecoles européennes	7
Einleitung	8
1. Allgemeine Lernziele der Europäischen Schulen	10
Εισαγωγή	11
1. Γενικοί Στόχοι των Ευρωπαϊκών Σχολείων.....	12
2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ.....	14
3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	15
4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	17
5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	18
Attainment descriptors	23
ANNEX I	38
ANNEX II	45
6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: (Bibliography)	58

Introduction	p. 3-13
1. General objectives	p. 13-14
2. Didactic principles	p. 14-15
3. Learning objectives 3.1. Learning objectives for each cycle	p. 15-17
4. Contents	p. 17-18
5. Assessment	p. 18-37
Annex I.: Commentaries	p. 38-44
Annex II: GENERIC MATRIX for written exam ANCIENT GREEK/ Baccalaureate, the adapted Matrix, Sample harmonized paper, Marking Scheme/Rubric	p. 45-58
6. Bibliography	p.60

Introduction

New learning and didactic needs led to rewrite a new the Program “Teaching Languages and Cultures of Antiquity- Program of option Ancient Greek, from the 4th to the 7th grade, approved by the Mixed Pedagogical Committee of 6, 7 and 8 of October 2010 (ref. 2010-D-239-el-2Orig.: EL).

Moreover, the present Program took into consideration, firstly, the descriptors that cover all the competences demanded by the European Schools by the end of the 2nd (S4-S5) and of the 3rd grade (S6-S7) [Competence-based syllabuses including assessment criteria and subject-related band descriptors 2015-01-D-23-23-en-2]; and secondly, the new Marking Scale of the European School System, 2015-01-D-23-en-2, which will come into force from 2018-2019 for S1-S5, from 2019-2020 for S6 and from 2020-2021 for S7, according to the document Brussels, 16/5/2017, 2017-05-LD-11 AB.

Furthermore, for the re-writing of the New Program there have been included the content of the following documents: ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 192389/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 148091/Δ2, 13-09-2016, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α', Β' Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 09-10-2017, ΑΠ 168785/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2017-2018, ΙΕΠ 03-10-2017, ΑΠ 164314/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2017-2018 και ΙΕΠ 3-09-2016, ΑΠ 148083/Δ για το σχολικό έτος 2016-2017. Επίσης, την ύλη και τις οδηγίες για το 2020-2021, όπως ισχύουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

The New Program will come into force for the 2nd cycle of studies and for the S6 of the 3rd cycle of studies from September 2018 on, and for S7 from September 2019 on (European Baccalaureate 2020). It also includes both the descriptors and examples of written exams. It is indicated that the New Program may be revised and modified according to the upcoming needs.

In the present Program, the teaching approach of Ancient Greek is based on more accessible and easily comprehensible learning material that has the advantage of a real contact with the past and at the same time with the modern world. Therefore, emphasis is given to the ancient Greek world which contributes to the general cultivation of the student and makes them respect the past through their initiation to Antiquity's language treasures.

Taking into consideration the particularities and the multicultural environment of the European Schools, the New Program allows the approach of the learning material through diverse practices, methods, issues etc., which provides the teaching of Ancient Greek language with the necessary new methodologies and aspects, appreciated by young students to bring forth their own concerns. In other words, in the present Program there have been changes and gradual efforts to improve the core as well as the didactic approach of ancient Greek language and culture. Consequently, the students of the European Schools will be able to see the dynamic evolution of ancient Greek language as well as the extended environment of the Antiquity, using appropriate examples and texts seen in simple, not at all dull way; and at the same time the students make themselves familiar with the structure of the language and with linguistic and textual mechanisms. For example, teaching temporal or causative sentences or participles allows the reader to form an image of historical events. Analyzing a rhetoric text highlights diverse linguistic mechanism, which can be later be used by the reader for expressing effectively himself/herself in different situations of everyday or professional life, for shaping social change or for accomplishing intercultural communication.

The fundamental elements of the teaching material are selected with criteria such as the frequency of appearance, or the possibility of reference to significant sides of the ancient Greek life and culture, on the gradual process from simpler to more complex and demanding issues on language and meaning level. The method followed moves from familiar things to less familiar, from synchrony to timelessness, while every opportunity to revise the already taught material is given to students.

Additionally, students will have the chance to formulate their own views and opinions through texts of the same epoch, or of the same or different literary genre; for example, poetry and philosophy, philosophy and rhetoric. Furthermore, through the same literary genre, for example, Herodotus, Thucydides, Demosthenes and Isocrates. In parallel, they will learn which literary genre firstly appeared in the history of spirit, what are the genre criteria of poetry and of prose, and of their varieties. Starting from the text itself and with specific, targeted didactic interventions, appropriately shaped according to the cognitive level and their needs, students will actively participate in the process of knowledge, cultivating and motivating all their demanded competences. In such a frame, it should be accentuated that teaching grammar and syntax is no longer a target but only a means. Therefore, their exhaustive presentation is not needed, for example, the exceptions of a rule; while, what is mainly asked is their recognition and not their insistent reproduction, since understanding texts is more important.

Concluding, it should be mentioned that the distribution of the textbooks/manuals to the students of the European Schools of type I & II and of SWALS is organized, coordinated and implemented according to the decisions of the Minister of Education, Research and Religions.

Ancient Greek Teaching in the European Schools

1. General Objectives of the European Schools

The European Schools have the two objectives of providing formal education and of encouraging pupils' personal development in a wider social and cultural context. Formal education involves the acquisition of competences – knowledge, skills and attitudes across a range of domains. Personal development takes place in a variety of spiritual, moral, social and cultural contexts. It involves an awareness of appropriate behavior, an understanding of the environment in which pupils live, and a development of their individual identity.

These two objectives are nurtured in the context of an enhanced awareness of the richness of European culture. Awareness and experience of a shared European life should lead pupils towards a greater respect for the traditions of each individual country and region in Europe, while developing and preserving their own national identities.

The pupils of the European Schools are future citizens of Europe and the world. As such, they need a range of competences if they are to meet the challenges of a rapidly-changing world. In 2006 the European Council and European Parliament adopted a European Framework for Key Competences for Lifelong Learning. It identifies eight key competences which all individuals need for personal fulfilment and development, for active citizenship, for social inclusion and for employment:

1. *communication in the mother tongue*
2. *communication in foreign languages*
3. *mathematical competence and basic competences in science and technology*
4. *digital competence*
5. *learning to learn*
6. *social and civic competences*
7. *sense of initiative and entrepreneurship*
8. *cultural awareness and expression*

The European Schools' syllabuses seek to develop all these key competences in the pupils.

- More specifically, teaching Ancient Greek can perfectly contribute to the development of the key competences in the following manner:

1. It offers pupils a unique opportunity to trace, to understand, to learn and to use diverse lexical and syntactical schemes, while they read and translate the text; at the same time, they delve deeply into their mother tongue (Modern Greek or teaching tongue of the course).
2. It contributes thoroughly to the learning of other foreign languages taught in the European Schools, and more generally, to the methodical development of pupils' language competences, enriching, thus, their general and specialized vocabulary and helping them to the correct use of different syntactical structures.

3. It familiarizes pupils with cases which demand caution and accuracy, while it helps them to adapt to the demands of the unit to be taught, because Ancient Greek is characterized by rigorous structures as well as by flexibility. In parallel, the knowledge of Ancient Greek clarifies and makes more comprehensible the scientific vocabulary as well as the origins and the foundation of many contemporary academic and scientific terms, such as of Medicine, of Technology, Mathematics etc.
4. Ancient Greek teaching uses new technologies aiming at pupils' cultivation on digital literacy; that is, accomplishing the simulation of Antiquity, applying new approaches in language learning, updating existing data bases, selecting easily useful and relevant material, producing diverse types of texts, such as polytropic texts. Therefore, learning becomes more experiential and interconnected while it is organized individually or in groups.
5. Ancient Greek teaching contributes to the cultivation and the development of metacognitive competences, and it offers the opportunity to pupils to become autonomous, creative and critically thinking persons. For example, it contributes to the acknowledgement and accurate and assessed use of the words, both their formal aspect and their significance, indispensable for all scientific areas and for everyday life. Moreover, it contributes to the multidisciplinary approach.
6. It contributes to better understanding of the contemporary world's issues, such as social and political life, economy, law, religion etc. Additionally, through intercultural education expressed by Antiquity, pupils, from their own experiences, can be led to the vision of a better future perspective from an individual and a collective point of view.
7. Teaching Ancient Greek is based on an ideological frame which enhances the values of ancient Greek spirit, and it promotes the development of personal autonomy, a very important element for undertaking initiatives and encouraging entrepreneurship. Consequently, learning ancient Greek, and in general, all the Classical and Human Sciences Studies, helps us to realize that education should not be approached in rational or utilitarian way, but it should be considered as a source of understanding human thought.
8. Ancient Greek is an international language of Culture, especially in the European Schools, and as well as Latin, enables the deeper understanding of the European Cultural Heritage. The fundamental texts of Ancient Greek Heritage invite pupils to compare European civilizations and cultures and they inspire them to express themselves creatively in various art forms, as developed from antiquity until today. Therefore, young people can discover new ways of personal communication with ancient Greek texts and of aesthetic appreciation of their content.

Introduction

Le Programme du cours «L'enseignement des Langues et Cultures de l'Antiquité» - Programme de l'option Grec ancien – Années 4 à 7 APPROUVE PAR LE COMITE PEDAGOGIQUE MIXTE LES 6, 7 ET 8 OCTOBRE 2010 à BRUXELLES» (Doc: Réf.: 2010-D-239- el-2 Orig.:EL) fait l'objet d'une nouvelle rédaction suite aux nouveaux besoins d'apprentissage et d'enseignement.

Plus précisément, le présent programme de matière prend en considération les descripteurs qui couvrent toutes les compétences nécessaires exigées à la fin du deuxième et troisième cycles des Écoles Européennes (Competence-based syllabuses including assessment criteria and subject-related band descriptors 2015-01-D-23-23-en-2), ainsi que la nouvelle échelle de notation (New marking scale of the European School System, 2015-01-D-23-en-2), qui entrera en vigueur conformément au document: Bruxelles, 16/5/2017, 2017-05-LD-11 AB à partir de [2018-2019 pour les années S1-S5, à partir de 2019-2020 pour les années S6 et à partir de 2020-2021 pour la S7](#)).

De surcroît, a été inclus au programme le contenu des documents: ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 192389/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 148091/Δ2, 13-09-2016, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α', Β' Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 09-10-2017, ΑΠ 168785/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2017-2018, ΙΕΠ 03-10-2017, ΑΠ 164314/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο για

το σχολικό έτος 2017-2018 και ΙΕΠ 3-09-2016, ΑΠ 148083/Δ για το σχολικό έτος 2016-2017. Επίσης, την ύλη και τις οδηγίες για το 2020-2021, όπως ισχύουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Le nouveau programme va entrer en vigueur pour le deuxième cycle d'études et la 6ème année du troisième cycle à partir de septembre 2018 et pour la 7ème année à partir de septembre 2019 (baccalauréat européen de 2020).

Le programme, outre les descripteurs, comprend également des exemples/d'exercices écrits. Il convient de relever que le nouveau programme de Grec Ancien pourrait être modifié et révisé, le cas échéant.

L'approche didactique du présent programme de Grec ancien vise la connaissance de l'Antiquité par un matériel compréhensible et mieux accessible, qui offre l'avantage d'entrer en contact direct avec le monde du passé, qui entre constamment en résonance avec le monde contemporain.

Nous mettons donc l'accent sur le fait que le monde grec ancien contribue au développement d'une culture générale, comme résultat d'un enseignement direct et indirect et qu'il apprend aux jeunes élèves à respecter le passé, par une initiation globale et polyvalente au discours ancien.

Le Nouveau Programme, en prenant compte les spécificités ainsi que les éléments de l'environnement multiculturel des Écoles Européennes, permet d'appréhender la matière scolaire par des pratiques, des méthodes, des sujets, etc. qui offrent désormais à l'enseignement de la langue grecque ancienne le regard frais et nécessaire, que les jeunes d'aujourd'hui recherchent, afin de mettre en évidence leurs préoccupations et d'en discuter.

En d'autres termes, dans ce Nouveau Programme, les changements les plus visibles sont le résultat d'un effort progressif constamment contrôlé, qui améliore des points essentiels quant au fond, aussi bien quant à l'approche didactique de l'antiquité et de la langue grecque ancienne. Les élèves des Écoles Européennes peuvent suivre l'évolution dynamique de la langue grecque ancienne ainsi que le contexte élargi de la civilisation grecque antique, en utilisant des exemples et des textes appropriés, qu'ils appréhendent d'une manière simple et nullement ennuyeuse, tout en se familiarisant avec la structure de la langue et les mécanismes linguistiques et textuels.

Par exemple, l'enseignement des participes/propositions subordonnées temporelles ou causales permet au lecteur de se faire une idée des événements d'une période historique. L'analyse d'un texte rhétorique met en évidence différents mécanismes linguistiques, que le lecteur peut utiliser ensuite pour s'exprimer avec succès et pour avoir de meilleurs résultats dans diverses situations de sa vie quotidienne ou professionnelle, pour participer à la formation du devenir social et de la communication interculturelle.

Les éléments fondamentaux du syllabus sont choisis selon la fréquence de leur apparition, la possibilité de se référer à des aspects importants de la vie et de la civilisation grecque ancienne, ainsi que selon la procédure progressive du plus simple au plus complexe et au plus dense la matière selon un processus spiralaire. Le processus suivi est du connu à l'inconnu, de la synchronie à la diachronie, tout en mettant à profit toute occasion éventuelle de répéter les phénomènes enseignés.

Les élèves, entre autres, auront l'occasion de formuler divers points de vue à travers des textes de la même époque, d'un genre littéraire similaire ou différent, par ex. la poésie et la philosophie, la philosophie et la rhétorique, mais aussi en comparant des représentants du même genre littéraire, par exemple Hérodote et Thucydide, Démosthène et Isocrate. En même temps, ils vont apprendre quel genre littéraire est apparu le premier dans l'histoire de la pensée, quels sont les critères morphologiques de la poésie, de la prose, ainsi que de leurs sous-genres respectifs. Les élèves, participeront activement à la procédure de l'acquisition de la connaissance, en cultivant et en mobilisant toutes les capacités nécessaires à partir du même texte et par des interventions ciblées, conformes à leur niveau cognitif et à leurs besoins.

Dans ce contexte, on souligne que l'enseignement de la grammaire et de la syntaxe n'est pas le but, mais le moyen. Par conséquent, une présentation exhaustive par ex. des exceptions, n'est pas nécessaire. Car ce qui importe, c'est - principalement - leur identification plutôt que leur production exhaustive, c'est-à-dire la compréhension des textes.

En conclusion, il convient de noter que la distribution des manuels d'enseignement aux étudiants grecs des Écoles Européennes de type I et II et SWALS est organisée, coordonnée et réalisée selon les décisions du Ministre de l'éducation, de la recherche et des cultes de la République Hellénique.

L'enseignement du Grec Ancien aux Ecoles Européennes

1. Objectifs généraux des Ecoles européennes

Les Ecoles Européennes ont pour double mission d'offrir aux élèves une éducation formelle et de promouvoir leur développement personnel dans un cadre socioculturel élargi. La formation de base/formelle porte sur l'acquisition de compétences – savoirs, savoir-faire et attitudes – dans une série de domaines. Quant à l'épanouissement personnel, il se réalise dans toute une série de contextes d'ordre intellectuel, moral, social et culturel. Il suppose, la conscience des comportements appropriés, la compréhension de leur cadre de vie et la construction de leur identité personnelle.

La réalisation de ces deux objectifs s'appuie sur une sensibilisation grandissante aux richesses de la culture européenne. La conscience et l'expérience d'une existence européenne partagée devraient amener les élèves à respecter davantage les traditions de chaque pays et région d'Europe tout en développant et en préservant leur identité nationale propre.

Les élèves des Écoles Européennes sont de futurs citoyens de l'Europe et du monde. En tant que tels, ils ont besoin d'un éventail de compétences clés pour être capables de relever les défis d'un monde en mutation permanente. En 2006, le Conseil de l'Europe et le Parlement européen ont approuvé le Cadre européen des compétences clés pour l'apprentissage tout au long de la vie. Celui-ci identifie huit compétences clés dont tous les individus ont besoin pour se réaliser et s'épanouir personnellement, être des citoyens actifs, s'intégrer dans la société et occuper un emploi :

1. *la communication dans la langue maternelle*
2. *la communication en langues étrangères*
3. *la compétence mathématique et les compétences de base en sciences et technologies*
4. *la compétence numérique*
5. *apprendre à apprendre*
6. *les compétences sociales et civiques*
7. *l'esprit d'initiative et d'entreprise*
8. *la sensibilité et l'expression culturelles*

Les programmes de matière des Écoles Européennes cherchent à développer chez les élèves toutes ces compétences clés.

- Plus précisément l'enseignement du grec ancien contribue, de manière excellente, au développement des compétences clés mentionnés, de la manière suivante:

1. Il offre aux élèves l'occasion, par la traduction de textes, d'identifier, de comprendre et d'utiliser divers éléments linguistiques et morphosyntaxiques ; en même temps, ils approfondissent la langue maternelle (la langue néo-hellénique ou la langue d'enseignement) à partir des relations qu'elle tisse avec le grec ancien.

2. Il contribue considérablement à l'apprentissage d'autres langues enseignées au sein des Écoles Européennes et, en général, au développement méthodique des compétences linguistiques ou langagières des élèves, en enrichissant leur vocabulaire - général ou spécialisé - et en amenant les élèves à utiliser correctement les diverses structures grammaticales.

3. Il permet aux élèves de faire face à des situations qui exigent vigilance et rigueur et, en même temps, de s'adapter aux besoins de chaque module d'enseignement, étant donné que le grec ancien se caractérise par une syntaxe à la fois rigoureuse et flexible

En outre, la connaissance du grec ancien, éclaire et rend plus compréhensible l'ensemble du vocabulaire scientifique, de même que l'origine et la production des nombreux termes contemporains académiques et scientifiques, dans les domaines, par exemple, de la médecine, de la technologie, des mathématiques, etc.

4. Il utilise les nouvelles technologies afin de cultiver le développement de l'alphabétisation numérique des élèves. Les objectifs sont la simulation du monde antique, l'application des approches modernes d'apprentissage des langues, la mise à jour des bases de données actuelles, le choix aisé du matériel utile et approprié, la production de différents types de textes multimodaux ou non, etc.

Aussi l'apprentissage devient-il plus expérimental, individuellement ou en équipe, avec des connexions bilatérales, de façon stable et non occasionnelle.

5. Il contribue au renforcement et au développement des capacités métacognitives et offre aux élèves l'occasion de devenir des personnes autonomes et créatives, tout en aiguisant leur pensée critique. Il favorise par exemple l'identification et l'utilisation précise et critique des mots, quant à leur forme et à leur signification. Ces éléments sont indispensables pour tous les domaines scientifiques et les divers aspects de la vie quotidienne. De plus, il conduit les élèves à se familiariser avec l'approche multithématique.

6. Il permet de mieux comprendre les enjeux du monde contemporain, en ce qui concerne-la vie sociale et politique, l'économie, le droit, la religion, etc.

En même temps, les élèves - grâce aux principes de l'éducation multiculturelle, exprimées notamment par la connaissance de l'antiquité - sont conduits de manière expérimentale vers la vision d'une perspective meilleure à l'avenir, tant au niveau individuel que collectif.

7. Il s'appuie sur un cadre idéologique, qui promeut l'autonomie de l'individu, en tant que valeur de la pensée grecque ancienne. Il s'agit d'un élément indispensable pour initier des actions novatrices et d'encourager l'entreprenariat.

Par conséquent, l'apprentissage du grec ancien – ainsi que celui des lettres classiques et des sciences humaines en général- contribue à une approche de l'éducation qui ne soit pas uniquement rationaliste et dont les objectifs ne sont pas exclusivement utilitaristes. Celle-ci serait plutôt considérée comme une connaissance de l'être humain aux messages humanitaires diachroniques.

8. La langue grecque ancienne constitue une langue internationale plus particulièrement pour la culture des Écoles Européennes, qui avec le latin, favorise la compréhension plus complète de l'héritage culturel européen. Les textes fondamentaux de la littérature grecque ancienne invitent les élèves à comparer les cultures de l'Europe et les incitent à s'exprimer et à s'intéresser de façon créative des diverses formes d'art, de l'antiquité à nos jours.

Ainsi, les élèves peuvent découvrir de nouvelles manières de communiquer de façon personnelle avec les textes grecs anciens et de bénéficier pleinement de leur contenu esthétique.

Einleitung

Der Lehrplan IM FACH „UNTERRICHT VON ALTEN SPRACHEN UND KULTUREN, WAHL: ALTGRIECHISCH“ für die Klassen S4-S7 , L'enseignement des Langues et Cultures de l'Antiquité - Programme de l'option Grec ancien – Années 4 à 7 APPROUVE PAR LE COMITE PEDAGOGIQUE MIXTE LES 6, 7 ET 8 OCTOBRE 2010 à BRUXELLES» (Unterlage: Ref.: 2010-D-239-el-2 Orig: EL) musste wegen neuen Lehrbedürfnissen erneut erfasst werden.

Im vorliegenden Lehrplan wurden sowohl die auf erforderlichen Kompetenzen am Ende der 2. Lernstufe (Klassen S4-S5) und der 3. Lernstufe (Klassen S6-S7) der Europäischen Schulen Rücksicht genommen (Competence-based syllabuses including assesment criteria and subject-related band descriptors 2015-01-D-23-23-en-2), als auch auf das neue Notensystem (New marking scale of the European School System, 2015-01-D-23-en-2), gültig ab 2018-2019 für die Klassen S1-S5, ab 2019-2020 für die Klasse S6 und ab 2020-2021 für die Klasse S7, laut der Unterlage: Brüssel, 16.5.2017, 2017-05-LD-11-AB).

Ebenfalls berücksichtigt wurde der Inhalt der Unterlagen IEP (= Institut für Erziehungspolitik) [IEP 11-11-2016, ΑΠ 192389/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2016-2017, IEP 11-11-2016 ΑΠ, 148091/Δ2, 13-09-2016, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων

στις Α', Β' Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 09-10-2017, ΑΠ 168785/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2017-2018, ΙΕΠ 03-10-2017, ΑΠ 164314/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2017-2018 και ΙΕΠ 3-09-2016, ΑΠ 148083/Δ για το σχολικό έτος 2016-2017]. Επίσης, την ύλη και τις οδηγίες για το 2020-2021, όπως ισχύουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Der neue Lehrplan gilt für die 2. Lernstufe und für die Klasse S6 der 3. Lernstufe ab September 2018 und für die Klasse S7 ab September 2019 (Europäische Abiturprüfung 2020) und umfasst Leistungdeskriptoren und Muster von schriftlichen Prüfungen. Es ist zu betonen, dass der neue Altgriechisch-Lehrplan verändert und revidiert werden kann, wenn es notwendig ist.

Der vorliegende Altgriechisch-Lehrplan beabsichtigt die Annäherung der altgriechischen Sprache und Kultur durch ein Material, welches einfach zu verstehen ist und welches einen realen Kontakt zur antiken Welt -die immer in Kontakt zu unserer modernen Welt bleibt- erlaubt. Wir konzentrieren folglich auf die Tatsache, dass die altgriechische Kultur zur Entwicklung einer allgemeinen Kultur mittelbar und unmittelbar beiträgt und die Jugendlichen unterrichtet, durch die gesamte und vielsichtige Einweihung

Der neue Lehrplan führt zur Annäherung der altgriechischen Sprache mit Hilfe von Methoden und Themen, die den Interessen der Jugendliche heutzutage entsprechen, und behält dabei die Besonderheiten und die multikulturelle Umwelt der Europäischen Schulen im Auge. Mit anderen Worten, es gibt im neuen Lehrplan Änderungen, die allmählich eine immer bessere Annäherung der altgriechischen Sprache und Kultur im Unterrichtsprozess erlauben. Die Schülerinnen und Schüler der Europäischen Schulen können sowohl der dynamischen Entwicklung der altgriechischen Sprache als auch der allgemeinen altgriechischen Kultur durch Beispiele und Texte auf einfache und interessante Weise näher kommen, während sie mit bestimmten Wortstrukturen und Redewendungen vertraut werden. Während die Schülerinnen und Schüler z.B. die Temporal- oder Kausalpartizipien oder Nebensätze lernen, lernen sie gleichzeitig die wichtigen Ereignisse einer historischen Periode. Durch die Analyse eines rhetorischen Textes lernen die Schülerinnen und Schüler Redewendungen, die sie später verwenden können, um sich sowohl in ihrem Alltag und in ihrem beruflichen Leben erfolgreich ausdrücken zu können, als auch zum interkulturellen gesellschaftlichen Kontakt beitragen zu können.

Das ausgewählte Lehrmaterial verweist auf die typischen, charakteristischen Elemente des altgriechischen Lebens und der Kultur. Die ersten Texte sind in einfacher Sprache -aus geläufigem Wortschatz und in einfachen Strukturen formuliert- und dann folgen allmählich komplexere Texte (spiralförmig). Der Ausgangspunkt ist das Bekannte und die moderne Zeit und das Ziel ist das Unbekannte und die zeitlosen Werte. Es gibt immer Wiederholung der erlernten Kenntnisse.

Die Schülerinnen und Schüler haben die Möglichkeit, mit verschiedenen Meinungen über die gleiche Epoche, die gleichen oder verschiedenen Literaturarten sich zu äußern, wie z.B. Dichtung und Philosophie, Philosophie und Rhetorik, die Schriftsteller Herodot und Thukydides, oder Demosthenes und Isokrates. Die Schülerinnen und Schüler lernen nebenbei, welche Literaturart zuerst in der Kulturgeschichte erschien, welche die Art-Kriterien der Dichtung und der Prosa sind und welche verschiedenen Kategorien es in Dichtung und Prosa gibt. Sie haben den Text als Ausgangspunkt und mit Hilfe von erzielten didaktischen Methoden, die ihrem Niveau angepasst sind, lernen sie aktiv. Es ist zu betonen, dass der Unterricht von Grammatik und Syntax nicht das Ziel, sondern das Mittel ist. Demzufolge ist die ausführliche Darstellung von Ausnahmen nicht nötig. Am wichtigsten ist das Textverstehen, und daher haben die Schülerinnen und Schüler das Ziel, Grammatik- und Syntaxregeln zu erkennen, und demzufolge nicht beispielsweise ihre Ausnahmen zu ausführlich darzustellen.

Anschließend ist es zu erwähnen, dass die griechischen Schülerinnen und Schüler, der Europäischen Schulen der Kategorie I und II und die SWALS-Schülerinnen ihr Lehrmaterial anhand der Beschlüsse des griechischen Erziehungsministeriums bekommen.

Der Unterricht von Altgriechisch an den Europäischen Schulen

1. Allgemeine Lernziele der Europäischen Schulen

Die Europäischen Schulen haben zwei Ziele zu erfüllen, einerseits fächerbezogene Grundlagen zu schaffen und andererseits die persönliche Entwicklung des Schülers in einem erweiterten sozialen und kulturellen Kontext zu fördern. Das fächerbezogene Lernen umfasst den Erwerb von Wissen und dessen Anwendung, sowie Konzepte und Fertigkeiten in verschiedenen Bereichen. Die persönliche Entwicklung der Schüler erfolgt im geistigen, moralischen, sozialen und kulturellen Umfeld. Sie umfasst das Bewusstsein für angemessenes Verhalten, das Verständnis für die Umwelt, in der sie leben, sowie die Herausbildung einer eigenen Identität.

Diese zwei Ziele werden mit einer verstärkten Sensibilisierung für den Reichtum der europäischen Kultur entwickelt. Dieses Bewusstsein und die Erfahrungen aus dem alltäglichen Zusammenleben an den Europäischen Schulen sollen den Schülern helfen, die Tradition jedes einzelnen europäischen Landes bzw. jeder Region zu achten und gleichzeitig ihre eigene Identität zu festigen.

Die Schülerinnen und Schüler der Europäischen Schulen sind zukünftige Bürgerinnen und Bürger Europas und der Welt. Deshalb benötigen sie eine Reihe von Kompetenzen, um den Herausforderungen einer sich rasch verändernden Welt begegnen zu können. 2006 haben Europarat und Europäisches Parlament dem Europäischen Referenzrahmen mit den Schlüsselkompetenzen für lebenslanges Lernen zugestimmt. Er benennt acht Schlüsselkompetenzen, die jeder Einzelne zur persönlichen Entfaltung und Entwicklung, zu aktivem Handeln als Staatsbürger, zu sozialer Eingliederung und für das Berufsleben erlangen sollte:

1. *muttersprachliche Kompetenz*
2. *fremdsprachliche Kompetenz*
3. *mathematische Kompetenz und grundlegende naturwissenschaftlich-technische Kompetenz*
4. *Computerkompetenz*
5. *Lernkompetenz*
6. *soziale Kompetenz und Bürgerkompetenz*
7. *eigeninitiative und unternehmerische Kompetenz*
8. *kulturbewusstsein und kulturelle Ausdrucksfähigkeit*

Der Lehrplan der Europäischen Schulen zielt auf die Entwicklung all dieser Schlüsselkompetenzen bei den Schülern.

- Der Unterricht im Fach Altgriechisch kann zur Entwicklung der Schlüsselkompetenzen sehr wirksam beitragen so:
 1. Die Schülerinnen und Schüler haben die Möglichkeit während der Analyse und der Übersetzung der altgriechischen Texte, durch den Vergleich der altgriechischen Sprache mit der Neugriechischen Sprache (oder ihrer Arbeitssprache) nicht nur Wortschatz, Grammatik und Syntax zu lernen, sondern die Kenntnis ihrer Muttersprache zu vertiefen.
 2. Der Unterricht im Fach Altgriechisch unterstützt in besonderer und effizienter Weise den Erwerb der anderen Fremdsprachen, die in den Europäischen Schulen unterrichtet werden, entwickelt methodisch die sprachlichen Fähigkeiten und Kenntnisse, verbessert und vertieft dabei ihre lexikalische und syntaktische Grundbildung.
 3. Der Unterricht des Altgriechischen, einer Sprache mit strenger aber auch anpassungsfähiger Syntax, setzt die Schülerinnen und Schüler durchgehend Situationen aus, die aufmerksame und konzentrierte Analyse erfordern. Nebenbei trägt es zum Erwerb des wissenschaftlichen Vokabulars bei, denn die Schülerinnen und Schüler lernen die Herkunft und die Bedeutung von zahlreichen aktuellen Begriffen in Natur- und Geisteswissenschaften und Terminologie, wie z.B. in Medizin, Technologie, Mathematik usw.
 4. Im Unterricht im Fach Altgriechisch verwendet die neuen Technologien zur Simulation der Antike, zur bewussten Auswahl wesentlicher Informationen, nützliches und zusammenhängendes Materials mit Hilfe der Datenbanken, zur Produktion von Texten und Dokumenten, in erlebter Einzel- und Gruppenarbeit mit ständig bidirektionalen Verbindungen.

5. Der Unterricht im Fach Altgriechisch trägt zur Entwicklung der Fähigkeiten der Schüler bei, so dass sie selbständige und kreative Persönlichkeiten mit kritischem Geist werden. Das Altgriechische fördert z.B. Genauigkeit und Aufmerksamkeit, wenn Wörter und Wendungen in all ihren Dimensionen und Bedeutungen erfasst werden sollen. Übrigens ist der Altgriechischunterricht themenübergreifend.
6. Der Unterricht des Altgriechischen fördert das Verständnis der Welt von heute, er eröffnet den Zugang zum politischen und gesellschaftlichen Leben, zur Ökonomie, zum Recht, zur Religion etc. Nebenbei erlaubt der Umweg über die Antike den Schülerinnen und Schülern -mit Hilfe der interkulturellen Bildung-, die Gegenwart in Perspektive zu setzen, so dass sie von einer besseren Zukunft für sie persönlich und für die Gesellschaft träumen.
7. Der Unterricht im Fach Altgriechisch beruht auf der altgriechischen Ideologie und Kultur, die Selbständigkeit fördert und Unternehmungslust ermutigt. Das Lernen der altgriechischen Sprache - wie aller klassischen und humanistischen Studien- trägt zur Entwicklung humanistischer Ideologie bei, es zeigt also einen Weg weg vom Utilitarismus in der Bildung.
8. Besonders für die Europäischen Schulen ist Altgriechisch - wie Latein- eine internationale Sprache der Kultur: es unterstützt im Allgemeinen die Wahrnehmung der Gemeinsamkeiten und den Vergleich der Kulturen Europas. Die altgriechischen grundlegenden Texte ermutigen die Schülerinnen und Schüler die europäischen Kulturen zu vergleichen und die Gemeinsamkeiten wahrzunehmen. Darüber hinaus eröffnet der Altgriechischunterricht Einblicke in die Welt der Kunst, wie diese von der Antike bis heute entwickelt wurde. Die Jugendlichen haben also einerseits die Möglichkeit, einen neuen Zugang zum Verständnis der altgriechischen Texte zu entdecken und andererseits ihre künstlerischen und ästhetischen Werte wahrzunehmen und zu genießen.

Εισαγωγή

Το «Πρόγραμμα του μαθήματος «ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΓΛΩΣΣΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ. ΕΠΙΛΟΓΗ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ» ΤΑΞΕΙΣ: 4η έως και 7^η, L'enseignement des Langues et Cultures de l'Antiquité - Programme de l'option Grec ancien – Années 4 à 7 APPROUVE PAR LE COMITE PEDAGOGIQUE MIXTE LES 6, 7 ET 8 OCTOBRE 2010 à BRUXELLES» (έγγραφο: Réf.: 2010-D-239- el-2 Orig.:EL) κρίθηκε αναγκαίο να συνταχθεί εκ νέου, επειδή ανέκυψαν νέες μαθησιακές & διδακτικές ανάγκες.

Πιο συγκεκριμένα, το παρόν Π.Σ. έλαβε υπόψη τους δείκτες επίδοσης που καλύπτουν όλες τις δεξιότητες/ικανότητες που απαιτούνται στο τέλος του δεύτερου και τρίτου κύκλου των Ευρωπαϊκών Σχολείων, τάξεις S4-S5 και S6-S7, (Competence-based syllabuses including assessment criteria and subject-related band descriptors 2015-01-D-23-23-en-2), καθώς και τη νέα βαθμολογική κλίμακα (New marking scale of the European School System, 2015-01-D-23-en-2, η οποία θα ισχύσει, σύμφωνα με το έγγραφο: Βρυξέλλες, 16/5/2017, 2017-05-LD-11 AB από 2018-2019 για τις τάξεις S1-S5, 2019-2020 για την τάξη S6 και από 2020-2021 για την τάξη S7).

Επιπροσθέτως, συμπεριελήφθη το περιεχόμενο των εγγράφων: ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 192389/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας στις Α', Β' τάξεις Ημερήσιου Γενικού Λυκείου για το σχ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 11-11-2016, ΑΠ 148091/Δ2, 13-09-2016, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α', Β' Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολ. έτος 2016-2017, ΙΕΠ 09-10-2017, ΑΠ 168785/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στις Α' και Β' τάξεις Ημερήσιου ΓΕΛ για το σχολικό έτος 2017-2018, ΙΕΠ 03-10-2017, ΑΠ 164314/Δ2, ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο για το σχολικό έτος 2017-2018 και ΙΕΠ 3-09-2016, ΑΠ 148083/Δ για το σχολικό έτος 2016-2017. Επίσης, την ύλη και τις οδηγίες 2020-2021, όπως ισχύουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

Το νέο Π.Σ. θα τεθεί σε ισχύ για τον δεύτερο κύκλο σπουδών (4^η-5^η τάξη) και την 6^η τάξη του τρίτου κύκλου από τον Σεπτέμβριο 2018 και για την 7^η τάξη από τον Σεπτέμβριο 2019 (Ευρωπαϊκό Απολυτήριο 2020), ενώ συμπεριλαμβάνει εκτός από τους δείκτες επίδοσης και υποδείγματα γραπτών εξετάσεων. Επισημαίνεται ότι και το νέο Π.Σ. της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μπορεί εύκολα να τροποποιηθεί και να αναθεωρηθεί, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Η διδακτική προσέγγιση στο παρόν Π.Σ. των Αρχαίων Ελληνικών στοχεύει στην προσέγγιση της αρχαίας γνώσης μέσα από εύληπτο και ευκολότερα προσπελάσιμο υλικό, το οποίο διαθέτει το πλεονέκτημα της πραγματικής επαφής με έναν κόσμο του παρελθόντος που αενάως έρχεται σε επαφή με τον σύγχρονο κόσμο. Εστιάζουμε, επομένως, στο γεγονός ότι ο αρχαιοελληνικός κόσμος συμβάλλει στην καλλιέργεια γενικότερης παιδείας με έμμεση και άμεση διδαχή και ότι μαθαίνει τους νέους να σέβονται το παρελθόν μέσα από τη συνολική και πολυεπίπεδη μύηση στον αρχαίο λόγο.

Το νέο Π.Σ., λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες, καθώς και τα στοιχεία του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος των Ε.Σ., επιτρέπει την προσέγγιση της σχολικής ύλης μέσα από πρακτικές, μεθόδους, θέματα κ.ά. που προσφέρουν στη διδασκαλία της αρχαιοελληνικής γλώσσας την απαραίτητη, πλέον, καινούργια ματιά που οι σύγχρονοι νέοι αναζητούν, για να αναδεικνύουν και να συζητούν τις ανησυχίες τους. Με άλλα λόγια, στο παρόν Π.Σ. παρατηρούνται αλλαγές, με προοδευτική και, συνεχώς ελεγχόμενη, βελτιωτική σε σημαντικά σημεία προσπάθεια, τόσο στην ουσία όσο και στη διδακτική προσέγγιση της αρχαιογνωσίας και αρχαιογλωσσίας. Η/Ο μαθήτρια/μαθητής των Ε.Σ. μπορεί να παρακολουθεί τη δυναμική εξέλιξη της αρχαιοελληνικής γλώσσας, καθώς και το ευρύτερο περιβάλλον του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, με κατάλληλα παραδείγματα και κείμενα, τα οποία προσεγγίζει με απλό τρόπο και καθόλου ανιαρό, ενώ εξοικειώνεται με τη δομή του λόγου και με συγκεκριμένους γλωσσικούς και κειμενικούς μηχανισμούς. Π.χ. η διδασκαλία των χρονικών ή αιτιολογικών μετοχών/δευτερευουσών προτάσεων επιτρέπει στον αναγνώστη να διαμορφώσει εικόνα για τα συμβάντα μιας ιστορικής περιόδου. Η ανάλυση ενός ρητορικού κειμένου αναδεικνύει διάφορους γλωσσικούς μηχανισμούς που, στη συνέχεια, η/ο αναγνώστρια/αναγνώστης μπορεί να χρησιμοποιήσει, για να εκφραστεί με επιτυχία και για να έχει καλύτερα αποτελέσματα σε διάφορες καταστάσεις της καθημερινής ή επαγγελματικής της/του ζωής, τη συνδιαμόρφωση του κοινωνικού γίνεσθαι και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

Τα βασικά στοιχεία της ύλης επιλέγονται με κριτήριο τη συχνότητα της εμφάνισής τους, τη δυνατότητα παραπομπής σε χαρακτηριστικά σημαινόμενα του αρχαιοελληνικού βίου και πολιτισμού, της κλιμάκωσης από τα γλωσσικώς και νοηματικώς απλούστερα στα συνθετότερα και πυκνότερα (σπειροειδής παράταξη της ύλης). Ακολουθείται η πορεία από το γνωστό προς το άγνωστο, από τη συγχρονία στη διαχρονία*, ενώ αξιοποιείται κάθε ευκαιρία για επανάληψη των φαινομένων που οι μαθήτριες/μαθητές έχουν διδαχθεί.

Οι διδασκόμενες και διδασκόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να ασχολούνται, μεταξύ άλλων, με τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων μέσα από την ίδια εποχή, το ίδιο ή διαφορετικό γραμματειακό γένος π.χ. την ποίηση και τη φιλοσοφία, τη φιλοσοφία και τη ρητορική, αλλά και μέσα στο ίδιο γραμματειακό γένος, όπως του Ηροδότου και του Θουκυδίδη, του Δημοσθένη και του Ισοκράτη. Παράλληλα, θα μάθουν ποιο γραμματειακό είδος εμφανίστηκε πρώτο στην ιστορία του πνεύματος, ποια είναι τα ειδολογικά κριτήρια ποίησης, λογοτεχνίας-πεζού λόγου, καθώς και τα είδη καθενός από αυτά. Οι μαθήτριες/μαθητές, ξεκινώντας από το ίδιο το κείμενο και με στοχευμένες διδακτικές παρεμβάσεις, κατάλληλα διαμορφωμένες - ανάλογα με το γνωστικό επίπεδο και τις ανάγκες τους-, θα συμμετέχουν ενεργητικά στη διαδικασία κατάκτησης της γνώσης με καλλιέργεια και κινητοποίηση όλων των απαιτούμενων ικανοτήτων τους. Στο πλαίσιο αυτό, θα τονιστεί ότι η διδασκαλία της Γραμματικής και του Συντακτικού είναι το μέσον και όχι ο σκοπός. Άρα, δεν απαιτείται η εξαντλητική παρουσίαση π.χ. των εξαιρέσεων, ενώ ζητείται -κυρίως- η αναγνώριση και όχι η μετ' επιμονής παραγωγή τους, εφόσον προέχει η κατανόηση των κειμένων.

Ολοκληρώνοντας, θα πρέπει να αναφερθεί ότι η διανομή των διδακτικών εγχειριδίων στις/στους Ελληνίδες/ Έλληνες μαθήτριες/μαθήτριες που φοιτούν στα Ε.Σ. τύπου I και II και SWALS οργανώνεται, συντονίζεται και υλοποιείται βάσει Υπουργικών αποφάσεων του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στα Ευρωπαϊκά Σχολεία

1. Γενικοί Στόχοι των Ευρωπαϊκών Σχολείων

Τα Ευρωπαϊκά Σχολεία έχουν δύο βασικούς παιδαγωγικούς στόχους, να προσφέρουν στις/στους μαθήτριες/μαθητές την τυπική εκπαίδευση και, παράλληλα, να ενθαρρύνουν την προσωπική τους

ανάπτυξη μέσα σε ένα ευρύτερο κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο. Η τυπική εκπαίδευση περιλαμβάνει την καλλιέργεια ικανοτήτων, γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων σε διάφορους τομείς. Η προσωπική ανάπτυξη πραγματοποιείται μέσα από μια ποικιλία πνευματικών, ηθικών, κοινωνικών και πολιτισμικών παραγόντων. Περιλαμβάνει την επίγνωση της κατάλληλης συμπεριφοράς, την κατανόηση του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν οι μαθήτριες/μαθητές, καθώς και τη διαμόρφωση της προσωπικής τους ταυτότητας.

Οι δύο αυτοί στόχοι προωθούνται μέσα από την επίγνωση του πλούτου του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Η συνείδηση και η εμπειρία της κοινής ευρωπαϊκής ζωής οφείλουν να εμφυσήσουν στις/στους μαθήτριες/μαθητές μεγαλύτερο σεβασμό για τις παραδόσεις της κάθε χώρας και της κάθε περιφέρειας στην Ευρώπη, παράλληλα με την ανάπτυξη και τη διατήρηση της δικής τους εθνικής ταυτότητας.

Οι μαθήτριες/μαθητές των Ευρωπαϊκών Σχολείων είναι οι μελλοντικοί πολίτες της Ευρώπης και του κόσμου. Ως εκ τούτου, χρειάζονται ένα εύρος ικανοτήτων, προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις ενός ταχέως μεταβαλλόμενου κόσμου. Το 2006, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησαν ένα Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις Βασικές Ικανότητες για τη Δια Βίου Μάθηση. Το πλαίσιο αυτό ορίζει οκτώ βασικές ικανότητες τις οποίες χρειάζεται κάθε άτομο για την προσωπική του ολοκλήρωση και ανάπτυξη, την ενεργό ιδιότητά του ως πολίτη, την κοινωνική του ένταξη, καθώς και την επαγγελματική του σταδιοδρομία:

1. *Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα*
2. *Επικοινωνία σε ξένες γλώσσες*
3. *Μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στις θετικές επιστήμες και την τεχνολογία*
4. *Ψηφιακή ικανότητα*
5. *Μεταγνωστικές ικανότητες*
6. *Κοινωνικές και σχετικές με την ιδιότητα του πολίτη ικανότητες*
7. *Αίσθημα πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητα*
8. *Πολιτισμική συνείδηση και έκφραση*

Τα Προγράμματα Σπουδών των Ευρωπαϊκών Σχολείων επιδιώκουν την ανάπτυξη όλων αυτών των βασικών δεξιοτήτων/ικανοτήτων.

- Πιο συγκεκριμένα, η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας μπορεί να συνεισφέρει, με άριστο τρόπο, στην ανάπτυξη των προαναφερθεισών ικανοτήτων με τον ακόλουθο τρόπο:
 1. Προσφέρει στις/στους μαθήτριες/μαθητές την ευκαιρία, καθώς επεξεργάζονται το κείμενο και το μεταφράζουν, να εντοπίζουν, να κατανοούν, να μαθαίνουν και να χρησιμοποιούν διάφορα λεξιλογικά και μορφοσυντακτικά στοιχεία, ενώ εμβαθύνουν στη ΝΕ γλώσσα ή τη γλώσσα διδασκαλίας του μαθήματος, μέσα από τη σχέση της με τα Αρχαία Ελληνικά.
 2. Συμβάλλει ουσιαστικά στην εκμάθηση και άλλων ξένων γλωσσών, που διδάσκονται στα Ευρωπαϊκά Σχολεία, και γενικότερα στη μεθοδική ανάπτυξη των γλωσσικών ικανοτήτων των νέων, εμπλουτίζοντας το γενικό και εξειδικευμένο λεξιλόγιό τους και εξοικειώνοντάς τις/τους μαθήτριες/μαθητές να χρησιμοποιούν ορθά τις διάφορες μορφοσυντακτικές δομές.
 3. Εξοικειώνει τις/τους μαθήτριες/μαθητές να αντιμετωπίζουν περιπτώσεις, οι οποίες απαιτούν προσοχή και ακρίβεια από την πλευρά τους, καθώς επίσης και να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις κάθε διδακτικής ενότητας, δεδομένου ότι η Αρχαία Ελληνική Γλώσσα χαρακτηρίζεται τόσο από συγκεκριμένες δομές, όσο και από ευελιξία. Παράλληλα, η γνώση των Αρχαίων Ελληνικών διασαφηνίζει και κάνει περισσότερο κατανοητό το επιστημονικό λεξιλόγιο, καθώς και την προέλευση και παραγωγή (θεμελίωση) πολλών σύγχρονων ακαδημαϊκών και επιστημονικών όρων, όπως για παράδειγμα ιατρικών, τεχνολογικών, μαθηματικών κ.ά.
 4. Αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες με στόχο την καλλιέργεια του ψηφιακού εγγραμματος των μαθητριών/μαθητών, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η προσομοίωση του αρχαίου κόσμου, να εφαρμόζονται σύγχρονες προσεγγίσεις για την εκμάθηση γλωσσών, να υπάρχει ενημέρωση για τις υπάρχουσες βάσεις δεδομένων, να επιλέγεται με ευχέρεια χρήσιμο και συναφές υλικό, να παράγονται διάφορων ειδών, πολυτροπικά ή μη κείμενα, κ.τ.λ. Έτσι, επιτυγχάνεται η μάθηση

να γίνεται πιο βιωματική, ατομικά ή ομαδοσυνεργατικά, με αμφίδρομες -σταθερά και όχι ευκαιριακά- συνδέσεις.

5. Συμβάλλει στην καλλιέργεια και ανάπτυξη μεταγνωστικών ικανοτήτων και δίνει τη δυνατότητα οι μαθήτριες/μαθητές να εξελιχθούν σε αυτόνομα, δημιουργικά και κριτικά σκεπτόμενα άτομα. Για παράδειγμα, συντείνει, ώστε οι νέες/νέοι να καταστούν ικανές/ικανοί να αναγνωρίζουν και να χρησιμοποιούν με μεγάλη ακρίβεια και αξιολογική αποτίμηση των γνώσεων, τόσο τη μορφή όσο και τη σημασία των λέξεων, που είναι απαραίτητες σε όλους τους τομείς του επιστητού & στις διάφορες εκφάνσεις του βίου, όπως -επίσης- συντείνει στην εξοικείωση με τη διαθεματική/διεπιστημονική προσέγγιση.
6. Συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση του σύγχρονου κόσμου σε θέματα που αφορούν την κοινωνική και πολιτική ζωή, την οικονομία, το δίκαιο, τη θρησκεία κ.ά. Παράλληλα, οι μαθήτριες/μαθητές -μέσω των αρχών της διαπολιτισμικής παιδείας που, κατά κύριο λόγο, εκφράζει η αρχαιογνωσία- οδηγούνται βιωματικά στο όραμα μιας καλύτερης προοπτικής στο μέλλον, τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο.
7. Στηρίζεται σε ιδεολογικό πλαίσιο που, ως αξία του αρχαίου ελληνικού πνεύματος, προωθεί την ανάπτυξη της αυτονομίας του ατόμου, στοιχείο απαραίτητο για την ανάληψη καινοτόμων πράξεων-δράσεων και την ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας. Ως εκ τούτου, η εκμάθηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, όπως και γενικότερα οι κλασικές και ανθρωπιστικές σπουδές, συμβάλλει ώστε η εκπαίδευση να μην προσεγγίζεται μόνον ορθολογιστικά με αποκλειστικά χρησιμοθηρικούς, ωφελιμιστικούς στόχους, αλλά ως μάθημα με διαχρονικά ανθρωπιστικά μηνύματα.
8. Αποτελεί μία διεθνή γλώσσα πολιτισμού, ειδικότερα για τα Ευρωπαϊκά Σχολεία, που μαζί με τα Λατινικά, ευνοεί εν γένει την πληρέστερη κατανόηση της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς. Τα θεμελιώδη κείμενα της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας καλούν τις/τους μαθήτριες/μαθητές να συγκρίνουν τους πολιτισμούς της Ευρώπης και τις/τους εμπνέουν να εκφραστούν και να ασχοληθούν δημιουργικά με τις διάφορες μορφές τέχνης, όπως αυτές αναπτύχθηκαν από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Έτσι, τα νέα άτομα μπορούν να ανακαλύψουν νέους τρόπους αφενός για να επικοινωνήσουν προσωπικά με τα αρχαιοελληνικά κείμενα και αφετέρου, για να απολαύσουν αισθητικά το περιεχόμενό τους.

2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Οι παρακάτω διδακτικές αρχές αποσκοπούν στην καθοδήγηση της διδασκαλίας και της εκμάθησης των Αρχαίων Ελληνικών:

1. Οι ικανότητες της ακρόασης, της μεγαλόφωνης ανάγνωσης και του γραπτού λόγου (κατανόηση και παραγωγή) θα πρέπει να αναπτύσσονται σταδιακά, ανάλογα με το επίπεδο της τάξης.

Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας θα πρέπει, επίσης, να αναπτύσσει τις ικανότητες:

- της προσεκτικής παρατήρησης γλωσσικών στοιχείων και χαρακτηριστικών
- του σχηματισμού υποθέσεων, της ανάλυσης, του στοχασμού, της λήψης απόφασης και της κατάληξης σε συμπεράσματα.

Οι μαθήτριες/μαθητές θα πρέπει να:

-εξοικειώνονται προοδευτικά με την ειδική εξάσκηση της γραπτής μετάφρασης των αρχαιοελληνικών κειμένων στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας (και το αντίστροφο)*

-ενθαρρύνονται, ώστε να εστιάζουν, επικεντρώνονται, στην κατανόηση του αρχαιοελληνικού κειμένου, και να το εντάσσουν στο (περι-)συγκείμενό του.

-αντιλαμβάνονται, σταδιακά, ότι η Αρχαία Ελληνική Γλώσσα ως φορέας πολιτισμού επιτελεί δύο στόχους και έχει δύο διαστάσεις: αν και δεν είναι αποκλειστικά πρακτικής/επαγγελματικής χρήσης γλώσσα, παρ' όλα αυτά επιτρέπει τη σύγκριση ανάμεσα στον σύγχρονο κόσμο και την Αρχαιότητα, με αποτέλεσμα να επιτυγχάνεται η καλύτερη κατανόηση και αξιοποίηση του παρόντος.

2. Η διδασκαλία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη την πρόοδο των μαθητριών/μαθητών, βασισμένη σε μία κλίμακα αξιολόγησης, που αποδεικνύει τα επίπεδα κατάκτησης της ΑΕ γλώσσας. Τα λάθη

θα πρέπει να γίνονται αντικείμενο παρατήρησης και να διορθώνονται συστηματικά, ως αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας της διδακτικής πράξης και της μάθησης.

3. Οι μαθήτριες/μαθητές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν για τη μελέτη των Αρχαίων Ελληνικών τις διαφορετικές γλωσσικές εμπειρίες και στρατηγικές μάθησης τις οποίες, ήδη, έχουν κατακτήσει από την (εκ)μάθηση της ΝΕ γλώσσας ή της γλώσσας διδασκαλίας του μαθήματος, καθώς και από την εκμάθηση άλλων ξένων γλωσσών στο πολυπολιτισμικό περιβάλλον των Ευρωπαϊκών σχολείων στο οποίο φοιτούν. Το ίδιο ισχύει, αντιστρόφως, για όσες γνώσεις και ικανότητες οι μαθήτριες/μαθητές έχουν κατακτήσει από τη διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, αφού μπορούν να τις αξιοποιήσουν εποικοδομητικά, για να φτάσουν σε υψηλό επίπεδο γλωσσομάθειας σε όλες τις γλώσσες που διδάσκονται.
4. Η χρήση διαφοροποιημένων μεθόδων/πηγών διδασκαλίας ενδείκνυται και ενθαρρύνεται με σκοπό αυτή να ανταποκρίνεται στις ποικίλες ανάγκες όλων των μαθητριών/μαθητών.*
5. Οι ποικίλες δυνατότητες και αδυναμίες των μαθητριών/μαθητών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον μέγιστο δυνατό βαθμό.*
6. Η χρήση μιας σειράς μέσων μάθησης, συμπεριλαμβανόμενων και των ΤΠΕ, θα πρέπει να αξιοποιείται όσο το δυνατόν περισσότερο.
7. Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι βασισμένη σε μια συστημική προσέγγιση και για τον λόγο αυτό δεν θα πρέπει η διδακτική της προσέγγιση να διασπάται και να κατανέμεται σε διάφορα μέρη.

❖ *Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στο Παράρτημα*

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Διδακτικοί στόχοι ανά κύκλο σπουδών

2^{ος} κύκλος (S4- S5)

1ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Στο τέλος του **δεύτερου** κύκλου, οι μαθήτριες/μαθητές θα πρέπει να είναι ικανές/ικανοί:

1. Να διαβάζουν, να κατανοούν, να αναλύουν, να μεταφράζουν και να ερμηνεύουν απλά, από το πρωτότυπο ή διασκευασμένα, αρχαιοελληνικά κείμενα, κατάλληλα επιλεγμένα ως προς την έκταση, το περιεχόμενο, τον βαθμό δυσκολίας και το είδος τους. Τα κείμενα αυτά θα περιέχουν κοινό, βασικό, λεξιλόγιο, απλές προτασιακές δομές, κύρια γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα (π.χ. αρχαία επιγράμματα, φράσεις, μύθους του Αισώπου, μυθολογικές αφηγήσεις, ιστορικά ανέκδοτα, αποσπάσματα από λογοτεχνικά και επιστημονικά κείμενα κ.ά.).
2. Να γράφουν λέξεις και απλές φράσεις/προτάσεις ή μικρής έκτασης κείμενα στα Αρχαία Ελληνικά, όπως ρητά, παροιμίες, σύντομους διαλόγους, μηνύματα, μικρές επιστολές κ.ά., που θα περιέχουν κοινό, βασικό, λεξιλόγιο, το οποίο αναφέρεται στην αρχαία ελληνική γλώσσα, καθώς και στις σύγχρονες ευρωπαϊκές γλώσσες (π.χ. kiss/κυνέω, turbo/τύρβη, sponsor/σπένδω, σπονδή, pause/παύσις, mentor/Μέντωρ, μέντορας, pathos/πάθος κ.λπ.).
3. Να γνωρίζουν διάφορα σημαντικά πολιτικής φύσεως θέματα & ιστορικά γεγονότα, καθώς και στοιχεία της αρχαίας τοπογραφίας-γεωγραφίας της Αρχαίας Ελλάδας, προκειμένου να εντάσσουν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο στον χωροχρόνο και στο κοινωνικό/ιστορικοπολιτισμικό του πλαίσιο. Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμίως αναγνωρισμένης αρχαιοελληνικής γραμματείας, όπως επίσης και να αντιλαμβάνονται την επίδραση/επιρροή του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε μεταγενέστερες ιστορικές περιόδους μέχρι και σήμερα.*
4. Να αναγνωρίζουν την αξία της αρχαίας ελληνικής κληρονομιάς και τις αδιάλειπτες επιδράσεις του αρχαιοελληνικού πνεύματος σε πολύ σημαντικές περιόδους της εξέλιξης της ανθρωπότητας & σε διάφορες εκφάνσεις της ευρωπαϊκής σκέψης και του ευρωπαϊκού πολιτισμού εν γένει.
5. Να αντιλαμβάνονται σταδιακά/προοδευτικά και να αξιοποιούν τις βασικές ιδέες και τα κύρια χαρακτηριστικά του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού, έτσι όπως αυτές/αυτά εκφράζονται με τη σύγχρονη ορολογία -βάσει του αρχαιοελληνικού λεξιλογίου- και συναντάμε σε διάφορα γνωστικά

αντικείμενα και διαφόρους τομείς με ιστορικό, κοινωνικό, πολιτικό, φιλοσοφικό, αισθητικό, ιατρικό κ.λπ. περιεχόμενο και ενδιαφέρον.

6. Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικές στρατηγικές, από αυτές που προτείνονται και εφαρμόζονται κατά την εκμάθηση των διαφόρων γλωσσών, οι οποίες (στρατηγικές) συμβάλλουν στην επιλογή κατάλληλων ασκήσεων και εργασιών σχετικών με τη(ν) ανάγνωση, κατανόηση, ανάλυση, μετάφραση, ερμηνεία κ.λπ. των αρχαιοελληνικών κειμένων, ενώ παράλληλα επιτρέπουν την εξοικείωση στις γλωσσικές αρχές και τη δομή της ΑΕ γλώσσας.*
7. Να χρησιμοποιούν ποικιλία έντυπων και ηλεκτρονικών πηγών από αυτές που προτείνονται και διατίθενται για τον αρχαίο ελληνικό κόσμο & την αρχαία ελληνική γλώσσα και γενικότερα να αναζητούν, συλλέγουν, επεξεργάζονται και συνδυάζουν πληροφορίες, προκειμένου να διεκπεραιώνουν πληρέστερα διάφορες διαδικτυακές και μη ερευνητικές εργασίες και δραστηριότητες.
8. Να θεωρούν ότι οι κατακτηθείσες γνώσεις, ιδιαιτέρως σε ό,τι αφορά το πολιτισμικό και ιδεολογικό πλαίσιο των Αρχαίων Ελληνικών, θα αποτελεί αφορμή για την προσωπική τους ολοκλήρωση και για τη μαθησιακή τους πορεία.

3^{ος} κύκλος (S6- S7)

2ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Στο τέλος του τρίτου κύκλου, οι μαθήτριες/μαθητές θα πρέπει, χρησιμοποιώντας τις δεξιότητες που απέκτησαν στον 2^ο κύκλο σπουδών, να είναι ικανές/ικανοί:

1. Να διαβάζουν, να κατανοούν, να αναλύουν, να μεταφράζουν και να ερμηνεύουν λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά κείμενα, από το πρωτότυπο ή διασκευασμένα, τα οποία ανήκουν σε διάφορα γραμματειακά είδη, έχουν ποικίλη θεματολογία με ρητά και άρρητα νοήματα, μεγαλύτερη έκταση και είναι περισσότερο απαιτητικά ως προς το αρχαιοελληνικό και ξένων γλωσσών λεξιλόγιο, τις προτασιακές δομές και τα διάφορα γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα.*
 - Να μεταφράζουν ένα κείμενο* και
 - Να συγκρίνουν και να αξιολογούν διάφορες μεταφράσεις*
2. Να γράφουν λέξεις και απλές προτάσεις στα Αρχαία Ελληνικά και να αναπτύσσουν στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας γραπτώς τις ιδέες τους ή τις κύριες ιδέες ενός μεγαλύτερης έκτασης και περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου.
3. Να αποδεικνύουν τη γνώση τους για το επιστημονικό, ιστορικό, νομικό, πολιτικό, φιλοσοφικό, λογοτεχνικό, οικονομικό κ.λπ. συγκείμενο, έτσι ώστε να χαρακτηρίζουν ποικιλοτρόπως ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και να επιδεικνύουν μια βαθύτερη γνώση αφενός του Αρχαίου Ελληνικού κόσμου και αφετέρου του πλαισίου εντός του οποίου αυτός αναπτύχθηκε και επηρέασε, μέχρι και στις μέρες μας, την ανθρωπότητα.
4. Να γνωρίζουν και να αξιοποιούν με τρόπο ακριβή και οξυδερκή την κληρονομιά της Αρχαιότητας.
5. Να αποκτούν μέσα από την πλούσια αρχαιοελληνική γραμματεία μια κλασική πολιτισμική αντίληψη, ώστε να εκτιμούν τον σύγχρονο κόσμο, να καθιερώνουν ένα ανοιχτό, που εκτιμά την Ευρώπη, πνεύμα και να ενθαρρύνονται με αφορμή τα αρχαιοελληνικά κείμενα, το λεξιλόγιο και τη σύγχρονη ορολογία να εκφράζουν την προσωπική τους άποψη σε διαφόρους τομείς.*
6. Να αναλαμβάνουν την ευθύνη της προσωπικής τους μάθησης, επιλέγοντας και χρησιμοποιώντας ποικίλες και κατάλληλες στρατηγικές, που επιτρέπουν και καλλιεργούν τις σχέσεις μεταξύ των Αρχαίων Ελληνικών και των άλλων ξένων γλωσσών που διδάσκονται, καταβάλλοντας προσπάθεια μέσω κατάλληλων ασκήσεων/εργασιών να εξοικειωθούν με τις βασικές γλωσσολογικές αρχές της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας και με τη λογική της δομής της.
7. Να γνωρίζουν και να αξιολογούν με κριτική σκέψη ποικίλες έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές, ώστε κάθε φορά να επιλέγουν αυτόνομα και να χρησιμοποιούν τις πιο κατάλληλες από αυτές, προκειμένου να διεκπεραιώνουν πληρέστερα διάφορες, περισσότερο απαιτητικές, ερευνητικές εργασίες και δραστηριότητες.

8. Να εκτιμούν την προσφορά και το ιδεολογικό πλαίσιο των Αρχαίων Ελληνικών και να αξιοποιούν τις κατακτηθείσες γνώσεις τους από το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, έτσι ώστε στη μετασχολική τους ζωή να κάνουν επιλογές, οι οποίες θα συμβάλλουν στην προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη.
- ❖ *Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στο Παράρτημα.*

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

2^{ος} κύκλος (S4- S5)

1ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Στο τέλος του **δεύτερου κύκλου** η/ο μαθήτρια/ μαθητής θα πρέπει να διαθέτει:

- Καλή γνώση των κανόνων προφοράς, για να κάνει μεγαλόφωνη ανάγνωση λογοτεχνικού και μη κειμένου με εκφραστικό τρόπο (ικανότητα 1)
- Καλή γνώση του λεξιλογίου, ώστε να εμπλουτίζει διάφορα πεδία ιδεών (βλ. ικανότητες 1 και 2).
- Δυνατότητα χρήσης λεξικού και διαφόρων λεξιλογικών πόρων στο διαδίκτυο (βλ. ικανότητα 4)
- Καλή γνώση της μορφολογίας και των βασικών γραμματικών και συντακτικών δομών της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (βλ. ικανότητες 1 και 5)*
- Καλή γνώση της σχέσης μεταξύ της Αρχαίας Ελληνικής και της ΝΕ ή της γλώσσας διδασκαλίας, καθώς και άλλων γλωσσών (βλ. ικανότητες 1 και 2)
- Δυνατότητα να επιλέγει και να χρησιμοποιεί μια σειρά από προτεινόμενες στρατηγικές μάθησης (ικανότητες 1, 5 και 7)
- Γενική γνώση του πολιτισμικού χώρου που σχετίζεται με την Αρχαία Ελληνική Γλώσσα, από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας, κυρίως σε ό,τι αφορά ζητήματα που απασχολούν τον σύγχρονο κόσμο με αφορμή το syllabus (βλ. ικανότητες 6 και 8)
- Καλή γνώση των κύριων, των πιο σημαντικών, γεγονότων της Αρχαίας Ελληνικής Ιστορίας, τα οποία σχετίζονται με τα αρχαιοελληνικά κείμενα/βιβλία του syllabus (βλ. ικανότητες 6,7 και 8).
 - Μπορείτε να ανατρέξετε στο έγγραφο σχετικά με τις βασικές δεξιότητες/ικανότητες.

❖ *Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στο Παράρτημα*

3^{ος} κύκλος (S6- S7)

2ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Στο τέλος του **τρίτου κύκλου** η/ο μαθήτρια/μαθητής θα πρέπει να διαθέτει:

- Διευρυμένη γνώση των κανόνων προφοράς, ώστε να διαβάζει μεγαλοφώνως, καθαρά και εκφραστικά ένα αρχαιοελληνικό κείμενο λογοτεχνικό και μη λογοτεχνικό (ικανότητα 1).
- Διευρυμένη γνώση του λεξιλογίου που θα της/του επιτρέπει όχι μόνο να εντάσσει μια λέξη άγνωστη σε μια λεξιλογική οικογένεια, ήδη, γνωστή, αλλά και να αναγνωρίζει τη σημασία λέξεων από τα συμφραζόμενα, λαμβάνοντας υπόψη και διάφορους εξωκειμενικούς παράγοντες, έτσι ώστε να ερμηνεύει σε βάθος ένα κείμενο (βλ. ικανότητες 1,2 και 6).
- Ικανότητα να χρησιμοποιεί αυτόνομα, εποικοδομητικά και με φαντασία λεξικά και λεξιλογικές διαδικτυακές πηγές (βλ. ικανότητα 4).
- Διευρυμένη γνώση της μορφολογίας και των κύριων γραμματικών και συντακτικών δομών (βλ. ικανότητες 1 και 5).
- Διευρυμένη γνώση των αντιστοιχιών μεταξύ της Αρχαίας Ελληνικής και άλλων γλωσσών, συμπεριλαμβανόμενων και των αντίστοιχων χαρακτηριστικών τους (βλ. ικανότητες 1 και 2).
- Δυνατότητα να επιλέγει και να χρησιμοποιεί αυτόνομα από μια σειρά στρατηγικών (εκ)μάθησης γλωσσών τις πλέον κατάλληλες (βλ. ικανότητες 1, 5 και 7).
- Διευρυμένη γνώση των ποικίλων πτυχών του πολιτιστικού χώρου που σχετίζονται με την αρχαία ελληνική γλώσσα, από την αρχαιότητα έως τις μέρες μας, κυρίως σε σχέση με τα ζητήματα του

σύγχρονου κόσμου, λαμβάνοντας υπόψη τα κείμενα και τα βιβλία του syllabus/pensum (βλ. δεξιότητες 6 και 8).

- Διευρυμένη γνώση κάποιων περιόδων και γεγονότων της Αρχαίας Ελληνικής ιστορίας, που σχετίζονται με τα αρχαιοελληνικά κείμενα/βιβλία του syllabus/pensum (βλ. ικανότητες 6,7 και 8).

➤ Μπορείτε να ανατρέξετε στο έγγραφο σχετικά με τις βασικές ικανότητες.

❖ *Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στο Παράρτημα.*

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η αξιολόγηση είναι μια διαδικασία ελέγχου που μπορεί να θεωρηθεί μια δημιουργική, εξισορροπητική, λειτουργία, αφού υπηρετεί την κριτική στάση, τη διαγνωστική πρακτική, την προσέγγιση του προσφερόμενου διδακτικού έργου με ανατροφοδοτικό τρόπο.

2^{ος} κύκλος (S4- S5)

1ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση θα πρέπει να είναι κυρίως διαμορφωτική.

Χρησιμοποιώντας τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών, τεστ και αυτο-αξιολόγηση, η/ο μαθήτρια/μαθητής αποκτά γνώση του επιπέδου της/του και της εξέλιξής της/του.

Η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται σε μαθησιακούς στόχους προσαρμοσμένους στον δεύτερο κύκλο.

Αθροιστική αξιολόγηση

Στο τέλος του κύκλου, προβλέπεται γραπτή εξέταση κοινή, εναρμονισμένη.

Οι τελικές εξετάσεις αξιολογούν το επίπεδο που έχει κατακτηθεί από τη/τον μαθήτρια/μαθητή σε σχέση με τους μαθησιακούς στόχους του συγκεκριμένου κύκλου σπουδών. Κριτήρια αξιολόγησης θα είναι στη διάθεση των εκπαιδευτικών για τον τελικό βαθμό.

3ος κύκλος (S6-S7)

2ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά-4ωρο, μάθημα επιλογής

Διαμορφωτική αξιολόγηση

Χρησιμοποιώντας τις παρατηρήσεις των εκπαιδευτικών, τεστ και αυτο-αξιολόγηση, η/ο μαθήτρια/μαθητής αποκτά γνώση του επιπέδου της/του και της εξέλιξής της/του.

Η αξιολόγηση πρέπει να βασίζεται σε μαθησιακούς στόχους προσαρμοσμένους στον συγκεκριμένο κύκλο σπουδών.

Αθροιστική αξιολόγηση

Στο τέλος αυτού του κύκλου, μια γραπτή εξέταση ελέγχει τις ικανότητες των μαθητριών/μαθητών.

Η τελική εξέταση αξιολογεί το επίπεδο που έχει επιτευχθεί από τη/τον μαθήτρια/μαθητή σε σχέση με τους μαθησιακούς στόχους του κύκλου. Κριτήρια αξιολόγησης θα είναι στη διάθεση των εκπαιδευτικών για τον τελικό βαθμό.

❖ *Περισσότερα στοιχεία υπάρχουν στο Παράρτημα.*

Η διδασκαλία και η αξιολόγηση αγνώστου κειμένου, μη διδαγμένου στην τάξη, αλλά οικείου με τον θεματικό κύκλο από την εντός της τάξης διδασκαλία, επιβάλλεται από την τάξη **S4**. Επομένως, τα διδακτικά εγχειρίδια και τα μακροκείμενα (2 για κάθε τάξη), που έχουν αξιοποιηθεί στη διδακτική πράξη, θα στηρίζουν τη διδασκαλία μόνο ως προς τη θεματολογία και την προκαθορισμένη ύλη (π.χ. των διαφόρων γραμματοσυντακτικών φαινομένων, του λεξιλογίου κ.λπ.). Ειδικότερα, θα πρέπει οι μαθήτριες/μαθητές από την τάξη S4 έως και την S7 να εξοικειώνονται με τις προαναφερθείσες, απαιτούμενες, δεξιότητες/ικανότητες, όπως και να αξιολογούνται είτε για κάθε μία από αυτές είτε επί του συνόλου.

Αθροιστική αξιολόγηση/Ευρωπαϊκό Απολυτήριο, ΒΑC (PREBAC), ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

I. Μετάφραση αδιδακτού κειμένου (40 μονάδες)

A. 10 μονάδες
Μετάφραση στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας των μαθητών αδίδακτου λογοτεχνικού ή μη κειμένου μέχρι περ. 50 λέξεις. Το πρωτότυπο αρχαιοελληνικό κείμενο μπορεί να είναι ένα μικρής έκτασης ποίημα, ένα μικρό απόσπασμα, επίγραμμα, απόφθεγμα κ.λπ. Εάν κριθεί αναγκαίο να δοθούν για τη γραπτή εξέταση περισσότερα του ενός μικρής έκτασης κείμενα, σε κάθε περίπτωση, αυτά δεν θα ξεπερνούν τις ± 50 λέξεις
B. 30 μονάδες
Μετάφραση στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας των μαθητών αδίδακτου κειμένου αττικής διαλέκτου ή που ανήκει σε νεότερη εποχή ± 100 λέξεις. Σύνολο λέξεων Α και Β κειμένων = περ. 150 λέξεις
Σύνολο: 40 μονάδες
Ή
Μετάφραση στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας των εξεταζόμενων γραπτώς μαθητριών/μαθητών, ενός τμήματος/αποσπάσματος από ένα αδίδακτο, πρωτότυπο, κείμενο, στερεότυπης έκδοσης, αττικής διαλέκτου ή που ανήκει σε νεότερη εποχή Σύνολο λέξεων του κειμένου = περ. 150 λέξεις
Σύνολο: 40 μονάδες

II. Ερωτήσεις: (60 μονάδες)

1 ερώτηση κλειστού τύπου	(30 μονάδες)
1 ερώτηση ανοικτού τύπου (<i>Παραγωγή γραπτού λόγου</i>)	(30 μονάδες)
Σύνολο και των δύο ερωτήσεων = 60 μονάδες	

Οι δύο ερωτήσεις, βαθμολογικά ισοδύναμες, μπορεί να αναλύονται η καθεμία σε δύο ή τρία (02-03) υποερωτήματα, τα οποία συνολικά δεν μπορεί να ξεπερνούν τα **06**. Όπως είναι εύλογο, η βαθμολογία στις ερωτήσεις επιμερίζεται και διαφοροποιείται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας, ενώ οι βαθμολογικές μονάδες κάθε ερώτησης καθορίζονται, κατά τη διατύπωση των θεμάτων, και ανακοινώνονται γραπτώς στους μαθητές. Πιο συγκεκριμένα, με τις ερωτήσεις **κλειστού τύπου** ελέγχεται, κυρίως, το γλωσσικό, πληροφοριακό κ.λπ. υλικό, προκειμένου οι μαθήτριες/μαθητές να αποδεικνύουν ότι κατανοούν τα κείμενα -παράλληλα και συμπληρωματικά προς τη διδασκαλία διαφόρων φαινομένων-, όπως και ότι μπορούν να διασυνδέουν διάφορα γλωσσικά στοιχεία, ώστε να προβάλλει εναργέστατα η λειτουργία τους στον λόγο, καθώς και η μεταξύ τους σχέση.

Οι ερωτήσεις κλειστού τύπου μπορεί να είναι: σωστό ή λάθος, πολλαπλής επιλογής, αντιστοίχισης λέξεων ως προς τη σημασία ή τον γραμματικό τύπο. Επίσης, μπορεί να αναφέρονται στο γραμματειακό είδος του εξεταζόμενου κειμένου, στον συγγραφέα ή στο έργο του κ.λπ.

Οι ερωτήσεις και τα υποερωτήματα -διαβαθμισμένης δυσκολίας και ποικίλων τύπων για το δοθέν αρχαιοελληνικό γραπτό κείμενο- θα συμβάλλουν στην τοποθέτηση του προς εξέταση κειμένου στο συγκεκριμένο του, εμβαθύνοντας παράλληλα τη γνώση των μαθητριών/μαθητών σε:

-Σημαντικές ιστορικές, κοινωνικές, πολιτικές, πολιτισμικές κ.ά. περιόδους, όπως επίσης και στο πλαίσιο της εποχής της δημιουργίας του γραμματειακού είδους, της συγγραφής του έργου, του συγγραφέα ή/και συνολικά του έργου του.

-Ιδέες, αξίες, στάσεις, χαρακτηρισμούς προσώπων κ.ά. Επίσης, στη δομή του κειμένου, σε υφολογικά και αισθητικά θέματα, στη λογοτεχνική του αξία, βάσει της ποιότητας του λόγου και του ιδιαίτερου τρόπου της γλωσσολογικής σύνθεσης κ.ά.

-Λεξιλογικά/σημασιολογικά στοιχεία, στην παραγωγή και σύνθεση λέξεων της Αρχαίας Ελληνικής σε ομόρριζες λέξεις, σε απλές ή σύνθετες, στη σύνδεση λέξεων της Αρχαίας με τη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας, στην ανάλυση λέξεων στα συνθετικά τους μέρη, στη διατήρηση ή στην αλλαγή της σημασίας τους, σε συνώνυμα και αντώνυμα, στην ετυμολογία λέξεων και στον σχηματισμό οικογενειών,

ετυμολογικά συγγενών, λέξεων με στόχο: αφενός να συνειδητοποιηθεί η σημασία των λέξεων και αφετέρου να διευρυνθεί ο γλωσσικός κώδικας των διδασκομένων.

Τα γραμματολογικά στοιχεία διερευνώνται και διδάσκονται σταδιακά, κατά τη διάρκεια της διδασκαλίας, αξιοποιούνται για την κατανόηση των κειμένων και σε συνάρτηση με αυτά, ενώ σε καμιά περίπτωση δεν απομνημονεύονται.

- ✓ Η παραγωγή γραπτού λόγου στις ερωτήσεις **ανοικτού τύπου** δεν μπορεί να ξεπερνά συνολικά τις **± 300** λέξεις.

Τα θέματα μπορεί να εμπεριέχουν και ποικίλη εικαστική & πολιτιστική στήριξη. Η σύνδεση και σύγκριση με το εξεταζόμενο κείμενο κατάλληλα επιλεγμένων φωτογραφιών, εικόνων κ.λπ. συμβάλλουν στην καλύτερη απόδοση των εξεταζομένων, ενώ καλλιεργούν την αισθητική τους ικανότητα, σε συνδυασμό και παράλληλα, με όλες τις άλλες ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν. Με αυτόν τον τρόπο, οι έφηβοι μπορούν να βιώνουν τα αρχαιοελληνικά κείμενα ως πηγή συναισθημάτων, εμπειριών και διανοητικών ερεθισμάτων.

Στα πρωτότυπα προς εξέταση κείμενα, στερεότυπης έκδοσης, ή στις απλές φράσεις αυθεντικές, και διασκευασμένες/κατασκευασμένες (ιδιαιτέρως στα πρώτα βήματα της διδασκαλίας) θα προτάσσεται πάντα σύντομο εισαγωγικό-επεξηγηματικό κείμενο μέχρι **3-4** γραμμών, με πληροφορίες, στοιχεία, επισημάνσεις στο πλαίσιο της γλωσσικής, ερμηνευτικής, ιστορικής προσέγγισης του κειμένου (και όχι ως εξεταστέας ύλης προς απομνημόνευση π.χ. συγγραφέας, τίτλος βιβλίου, χρονολογία έκδοσης, ιστορικό πλαίσιο, μέσο δημοσίευσης κ.λπ.). Τα σχόλια στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας δεν θα υπερβαίνουν τα **06**. Θα δίνεται φωτοαντίγραφο και θα ζητείται να απαντηθούν όλες οι ερωτήσεις του/των δοθέντος/-ων αποσπάσματος/αποσπασμάτων, το/τα οποίο/-α θα πρέπει να έχει/-ουν πληρότητα και νοηματική συνοχή, έτσι ώστε να μπορεί να γίνει/-ουν κατανοητό/-ά το ιδιαίτερο ύφος και το κύριο νόημά του/τους, και οι μαθήτριες/μαθητές να οδηγούνται στη σωστή μετάφρασή του/τους. Τέλος, τα αδιδάκτα κείμενα θα πρέπει να είναι ίσης, κατά προσέγγιση, δυσκολίας με το διδαγμένο.

Μέχρι τέλη Νοεμβρίου, θα αποστέλλονται από τις/τους διδάσκουσες/διδάσκοντες στην Εθνική Επιθεωρήτρια όλα τα κείμενα που έχουν διδαχτεί μέχρι τότε, καθώς και όσα πρόκειται να διδαχθούν μέχρι το τέλος του διδακτικού έτους ή μπορεί να συμπεριληφθούν τόσο στα θέματα του PREBAC (προκαταρκτικές εξετάσεις Ιανουαρίου) όσο και του ΒΑC. Η ίδια διαδικασία θα ακολουθείται και στις εξετάσεις των υπόλοιπων τάξεων του α' και β' εξαμήνου.

Διευκρινίζεται ότι στις γραπτές εξετάσεις της 7^{ης} τάξης οι μαθήτριες/μαθητές θα αξιολογούνται γραπτώς με βάση το Π.Σ. της τάξης αυτής, όπως επίσης και τις γνώσεις που απέκτησαν κατά τα προηγούμενα διδακτικά έτη, κυρίως, στην 6^η τάξη.

Εκτός από τις οδηγίες της αρμόδιας υπηρεσίας του Γραφείου του Γενικού Γραμματέα των Ευρωπαϊκών Σχολείων, οι οποίες αναφέρουν και περιγράφουν λεπτομερώς το γενικό πλαίσιο όλων των προβλεπόμενων διαδικασιών για τη διεξαγωγή των γραπτών εξετάσεων, η Εθνική Επιθεωρήτρια η οποία είναι υπεύθυνη για το μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών δίνει, επίσης, οδηγίες και καθορίζει συμπληρωματικά ό,τι έχει σχέση με την επιλογή και την παρουσίαση των θεμάτων. Σημειώνεται, τέλος, ότι οι προτάσεις των θεμάτων που αποστέλλονται στην υπεύθυνη Εθνική Επιθεωρήτρια θα συνοδεύονται και από ενδεικτικές οδηγίες βαθμολόγησης.

Η αξιολόγηση των ερευνητικών, δημιουργικών κ.λπ. εργασιών θα αφορά μόνον τους βαθμούς **A** και **δεν** θα συμπεριλαμβάνεται στους βαθμούς **B**.

Αξιολογούνται οι παρακάτω δεξιότητες:

Η/Ο μαθήτρια/μαθητής έχει τη δεξιότητα να:

❖ **Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου**

Τάξεις 4-5

Με κατάλληλες οδηγίες: μεταφράζει ένα **απλό** αρχαιοελληνικό κείμενο -έστω και με αρκετές ατέλειες- παράγει ένα **απλό** και **δομημένο** κείμενο για **συγκεκριμένα & οικεία** σε αυτήν/-όν θέματα, με βάση το συγκεκριμένο και το επικοινωνιακό πλαίσιο, αναλύει, εκφράζει, διατυπώνει απόψεις, βιωματικά και με κριτική σκέψη, χρησιμοποιώντας κατάλληλα επιχειρήματα, καθώς και κατάλληλο λεξιλόγιο, με σωστή ορθογραφία και ανάλογο ύφος.

Τάξεις 6-7

Μεταφράζει ένα **μέτριας δυσκολίας** αρχαιοελληνικό κείμενο, με αξιοποίηση των στοιχείων που έχει στη διάθεσή της/του παράγει, αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- δομημένα **με συνοχή και συνεκτικότητα** κείμενα, για **διάφορα** γενικού ενδιαφέροντος θέματα, τα οποία ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, βάσει των γνώσεων και των ικανοτήτων που έχει προαποκτήσει. **Τάξεις 4-5**

Τάξεις 4-5

Με κατάλληλες οδηγίες: διαβάζει, κατανοεί, αναλύει, μεταφράζει και συγκρίνει -έστω και με **αρκετές** ατέλειες- **απλά** λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για **συγκεκριμένα** θέματα και βάσει **απλών** λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων. Αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες από το κείμενο, αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και τα επί μέρους σημαντικά στοιχεία του, για να ολοκληρώνει μία εργασία βάσει **συγκεκριμένου** υλικού.

Τάξεις 6-7

Διαβάζει, κατανοεί, αναλύει, μεταφράζει -έστω και με **μικρές** ατέλειες- **μέτριας** δυσκολίας και **μεγαλύτερης** έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για **διάφορα** θέματα και βάσει **ποικίλων** λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων. Εστιάζει στο συγκεκριμένο, στη δομή και οργάνωση του κειμένου, εκφράζει τις απόψεις της/του, καθώς και για τις ιδέες που εκφράζει ο συγγραφέας.

❖ **Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου**

❖ **Δεξιότητα ερμηνευτική**

Με κατάλληλες οδηγίες: ερμηνεύει με κριτική σκέψη τα νοήματα ενός **απλού** αρχαιοελληνικού κειμένου ή/και κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό. Αξιολογεί το νοηματικό περιεχόμενο του κειμένου και κάνει αναφορές σε αυτό ή το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα, συνδέοντας το παρόν με το παρελθόν, επιχειρηματολογώντας κατάλληλα για ένα συγκεκριμένο θέμα, διατυπώνοντας τις απόψεις της/του και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα.

Τάξεις 6-7

Ερμηνεύει με κριτική σκέψη τα νοήματα ενός **μέτριας δυσκολίας** αρχαιοελληνικού κειμένου ή/και κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό. Αξιολογεί το νοηματικό περιεχόμενο του κειμένου και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα, συνδέοντάς το με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα, επιχειρηματολογώντας με κατάλληλα και πειστικά επιχειρήματα για διάφορα θέματα, υιοθετώντας ή απορρίπτοντας τις απόψεις του συγγραφέα και χρησιμοποιώντας τα πλέον κατάλληλα γλωσσικά μέσα.

❖ **Δεξιότητα επιστημονική**

Τάξεις 4-5

Με κατάλληλες οδηγίες: επιδεικνύει **βασικές** γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών, όρων ενός θέματος, αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη και κάνει αναφορές σε βασικές λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε βασικές έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών, τις οποίες συσχετίζει με τα Αρχαία Ελληνικά και άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικών επιστημών, Ιστορία κ.λ.π.

Τάξεις 6-7

Επιδεικνύει **διευρυμένες** γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών, όρων ενός θέματος, καθώς και των διαφόρων γραμματειακών ειδών, κάνει αναφορές σε **διάφορες** λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, όπως και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών, τις οποίες συσχετίζει με τα Αρχαία Ελληνικά και άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικών Επιστημών, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ

❖ Ικανότητα γλωσσική

Τάξεις 4-5

Με κατάλληλες οδηγίες: αναλύει τα στοιχεία ενός **απλού** αρχαιοελληνικού κειμένου ως προς το περιεχόμενο και το πλαίσιο επικοινωνίας (συμφραζόμενα) και παράγει ένα **απλό** κείμενο, αποδίδοντας γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας και λαμβάνοντας υπόψη **την εργασία** που της/του έχει ανατεθεί. Γνωρίζει και εφαρμόζει **βασικές** στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, τις οποίες χρησιμοποιεί και για την εκμάθηση των Αρχαίων Ελληνικών.

Τάξεις 6 -7

Αναλύει ποικιλοτρόπως τα στοιχεία ενός **περισσότερο απαιτητικού** κειμένου ως προς το περιεχόμενο και το πλαίσιο επικοινωνίας (συμφραζόμενα) και παράγει **ποικίλα** κείμενα, αποδίδοντας γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας και λαμβάνοντας υπόψη τις, **ποικίλων** ειδών, **εργασίες** που της/του έχουν ανατεθεί. Γνωρίζει και εφαρμόζει **ποικίλες** στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, τις οποίες χρησιμοποιεί και για την εκμάθηση των Αρχαίων Ελληνικών.

❖ Ικανότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης

Τάξεις 4-5

Με κατάλληλες οδηγίες: αναγνωρίζει και κατανοεί **βασικά** στοιχεία σε συγκεκριμένες εποχές του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού: κοινωνικά, πολιτισμικά, λογοτεχνικά, καλλιτεχνικά κ.ά., τα οποία έχει την ικανότητα να συσχετίζει με αντίστοιχα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης στο σήμερα πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης. Αναγνωρίζει και εντάσσει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο στο είδος που ανήκει, καθώς και στο ιστορικό και πολιτισμικό του πλαίσιο.

Τάξεις 6 -7

Γνωρίζει και κατανοεί **ποικίλα** κοινωνικά, πολιτισμικά, λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά κ.ά. στοιχεία σε διάφορες εποχές ανάπτυξης του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, τα οποία έχει την ικανότητα να συσχετίζει με αντίστοιχα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης στο σήμερα πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης. Αναγνωρίζει και εντάσσει διαφόρων ειδών και περιόδων αρχαιοελληνικά κείμενα στο ιστορικό και πολιτισμικό τους πλαίσιο.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ / Attainment descriptors

Αριθμη- τική Κλίμα- κα	Λεκτική κλίμακα	Αλφαβη- τική κλίμακα	Δείκτες επίδοσης που καλύπτουν όλες τις δεξιότητες που απαιτούνται στο μάθημα των Αρχαίων Ελληνικών στο τέλος των κύκλων: 2 (τάξεις S4 - S5) και 3 (τάξεις S6 - S7)	
			<u>Τέλος 2^{ου} κύκλου</u> Τάξεις S4 και S5 Η/Ο μαθήτρια/μαθητής	<u>Τέλος 3^{ου} κύκλου</u> Τάξεις S6 και S7 Η/Ο μαθήτρια/μαθητής
9- 10	Άριστα	Α	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με αρκετές ατέλειες- απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) • συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες • αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες • αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου • φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p><i>άριστα:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων • συγκρίνει με κριτική σκέψη διάφορα κείμενα • αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα • φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με αρκετές ατέλειες • παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα • διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο • αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου • εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του για αυτά • εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p><i>άριστα:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με μικρές ατέλειες, χωρίς να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα πιστότητας προς το πρωτότυπο • συγκρίνει μεταφράσεις • εντοπίζει αμφισημίες ή πολυσημίες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει • παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα • αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά, φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.) • ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το pensum

			Δεξιότητα ερμηνευτική
		<p>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένο θέμα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και επικοινωνιακά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)
		<p>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος •διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπεριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)
		<p>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί •γνωρίζει και εφαρμόζει ποικίλες στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά

			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. • συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας • αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει • χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για συγκεκριμένες πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>άριστα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. • συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας • εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν • χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
8-8.99	Πολύ καλά	B	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με αρκετές ατέλειες- απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) • συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες • αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες • αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου • φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων • συγκρίνει με κριτική σκέψη διάφορα κείμενα • αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα • φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με αρκετές ατέλειες • παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα • διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο • αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου • εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του για αυτά • εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p>πολύ καλά</p> <ul style="list-style-type: none"> • μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με μικρές ατέλειες, χωρίς να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα πιστότητας προς το πρωτότυπο • συγκρίνει μεταφράσεις • εντοπίζει αμφισημίες ή πολυσημίες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει • παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα • αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά, φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.) • ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση

				τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το pensum
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και μπορεί να το συσχετίσει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος •διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί 	<p>πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί

			<ul style="list-style-type: none"> •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και εφαρμόζει ποικίλες στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης /κατανόησης	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>πολύ καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
7-7.99	Καλά	C	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί, αναλύει -έστω και με αρκετές ατέλειες- απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) •συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες •αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου •φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων •συγκρίνει με κριτική σκέψη διάφορα κείμενα •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα •φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με αρκετές ατέλειες •παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα •διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο •αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου •εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του για αυτά •εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με μικρές ατέλειες, χωρίς να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα πιστότητας προς το πρωτότυπο •συγκρίνει μεταφράσεις •εντοπίζει αμφισημες ή πολυσημες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει •παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα •αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά, φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.)

				<ul style="list-style-type: none"> • ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το <i>resnum</i>
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο • κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα • αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο • κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και επικοινωνιακά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα • αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος • αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου • κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο • συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος • διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου • κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο • συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει καλά τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα • αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου • αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας,

			<ul style="list-style-type: none"> •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και εφαρμόζει ποικίλες στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες καλά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>καλά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
6-6.99	Ικανοποιητικά	D	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί, αναλύει -έστω και με αρκετές ατέλειες- απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) •συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες •αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου •φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων •συγκρίνει με κριτική σκέψη κείμενα •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα •φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με αρκετές ατέλειες •παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα •διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο •αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου •εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του για αυτά 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με μικρές ατέλειες, χωρίς να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα πιστότητας προς το πρωτότυπο •συγκρίνει μεταφράσεις •εντοπίζει αμφίσημες ή πολύσημες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει •παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα •αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά,

			<ul style="list-style-type: none"> •εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p>φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.)</p> <ul style="list-style-type: none"> •ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το pensum
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος • διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει ικανοποιητικά τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας,

			<ul style="list-style-type: none"> •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και εφαρμόζει ποικίλες στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες ικανοποιητικά:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>ικανοποιητικά:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
5-5.99	Επαρκώς	Ε	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί, αναλύει -έστω και με αρκετές ατέλειες- απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) •συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες •αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου •φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει -έστω και με μικρές ατέλειες- μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων •συγκρίνει με κριτική σκέψη διάφορα κείμενα •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα γενικά και επί μέρους σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα •φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με αρκετές ατέλειες •παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα •διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο •αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου •εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή της/του για αυτά 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο, έστω και με μικρές ατέλειες, χωρίς να δημιουργεί σοβαρά προβλήματα πιστότητας προς το πρωτότυπο •συγκρίνει μεταφράσεις •εντοπίζει αμφίσημες ή πολύσημες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει •παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα •αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά,

			<ul style="list-style-type: none"> •εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p>φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.)</p> <ul style="list-style-type: none"> •ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το pensum
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος •διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας,

			<ul style="list-style-type: none"> •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p><i>με κατάλληλες οδηγίες επαρκώς:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>επαρκώς:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
3-4.99	Ανεπαρκώς	F	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • διαβάζει, κατανοεί και αναλύει απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) •συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες •αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα σημαντικά στοιχεία του κειμένου •φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων •συγκρίνει με κριτική σκέψη διάφορα κείμενα •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα •φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα •διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο •αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου •εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή του για αυτά 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο •συγκρίνει μεταφράσεις •εντοπίζει αμφίσημες ή πολύσημες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει •παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα •αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και να γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά, φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.) •ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής

			<ul style="list-style-type: none"> •εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το pensum
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο. •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες,, Ιστορία κ.λπ. 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος •διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • να αναλύει τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί

				•γνωρίζει και εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>ανεπαρκώς, με μεγάλη δυσκολία, μπορεί να:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους
0.00-2.99	Πολύ ανεπαρκώς	FX	Δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης γραπτού λόγου	
			<p>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει απλά λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για συγκεκριμένα θέματα (βάσει απλών λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών στοιχείων) •συγκρίνει απλά κείμενα και μεταφράσεις και εντοπίζει διαφορές ή αμφισημίες •αντλεί τις πλέον κατάλληλες πληροφορίες •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα σημαντικά στοιχεία του κειμένου •φέρει σε πέρας μια ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό 	<p>πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •διαβάζει, κατανοεί και αναλύει μέτριας δυσκολίας και μεγαλύτερης έκτασης λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά αρχαιοελληνικά κείμενα για διάφορα θέματα, βάσει ποικίλων λεξιλογικών και μορφοσυντακτικών, καθώς και στοιχείων μορφής και οργάνωσης των κειμένων •συγκρίνει με κριτική σκέψη κείμενα •αναγνωρίζει και χρησιμοποιεί κατάλληλα τα σημαντικά στοιχεία του κειμένου και εκφράζει την άποψή της/του γι' αυτά και για τις ιδέες του συγγραφέα •φέρει σε πέρας μια περισσότερο απαιτητική ερευνητική εργασία, χρησιμοποιώντας ποικίλο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό
			Δεξιότητα διαδικασίας και παραγωγής γραπτού λόγου	
			<p>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει με σωστή ορθογραφία και κατάλληλο ύφος ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο •παράγει ένα απλό, δομημένο, κείμενο με δημιουργικότητα, αξιοποιώντας στοιχεία του αρχαιοελληνικού κειμένου για συγκεκριμένα και οικεία σε αυτήν/-όν θέματα •διατυπώνει με κριτική σκέψη απόψεις για ένα αρχαιοελληνικό κείμενο •αναλύει τα πιο σημαντικά στοιχεία του κειμένου •εκφράζει, τεκμηριωμένα και με κατάλληλα επιχειρήματα, την άποψή του για αυτά 	<p>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •μεταφράζει ένα μέτριας δυσκολίας αρχαιοελληνικό κείμενο •συγκρίνει μεταφράσεις •εντοπίζει αμφισημίες ή πολύσημες διατυπώσεις κ.ά., καθώς και σφάλματα, τα οποία προσπαθεί να διορθώσει •παράγει δομημένα με συνοχή και συνεκτικότητα κείμενα, για ποικίλα θέματα •αναλύει ένα αρχαιοελληνικό κείμενο και γράφει μια ανάλυση επί αυτού, αξιοποιώντας τα ρητά και άρητα στοιχεία του (λογοτεχνικά,

			<ul style="list-style-type: none"> •εργάζεται ατομικά και ομαδικά και ανταποκρίνεται κατάλληλα στις απαιτήσεις απλών ερευνητικών εργασιών που της/του έχει ανατεθεί 	<p>φιλοσοφικά, πολιτισμικά, ιστορικά, νομικά, επιστημονικά κ.ά.)</p> <ul style="list-style-type: none"> •ανταποκρίνεται ατομικά ή ομαδικά στις απαιτήσεις μιας περισσότερο απαιτητικής εργασίας που της/του έχει ανατεθεί, με βάση τις αποκτηθείσες γνώσεις της/του από το <i>repensum</i>
			Δεξιότητα ερμηνευτική	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς</i>, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα απλό αρχαιοελληνικό κείμενο. •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του • διατυπώνει απόψεις για συγκεκριμένα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και το συσχετίζει με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, συνδέοντας το περιεχόμενό του με τον σύγχρονο κόσμο και τα σύγχρονα γεγονότα 	<p>πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ερμηνεύει με κριτική σκέψη ένα, μέτριας δυσκολίας, αρχαιοελληνικό κείμενο. •κάνει υποθέσεις σχετικά με αυτό, αξιοποιώντας δημιουργικά και εποικοδομητικά στοιχεία του περιεχομένου και της μορφής του •υιοθετεί ή/και διατυπώνει διαφορετικές απόψεις για διάφορα θέματα, με κατάλληλα επιχειρήματα και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα γλωσσικά μέσα •αξιολογεί το κείμενο και κάνει αναφορές σε αυτό, συγκρίνοντάς το με άλλα παράλληλα κείμενα του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, επικαιροποιώντας τα νοήματά του
			Δεξιότητα επιστημονική (Γνώσεις εξειδικευμένες και γνώσεις ειδικού λεξιλογίου)	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς</i>, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει απλές, βασικές, γνώσεις των πιο σημαντικών στοιχείων, εννοιών και όρων ενός θέματος •αναγνωρίζει τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, λογοτεχνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει απλές αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς στο κείμενο •συσχετίζει διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Ιστορία κ.λπ. 	<p>πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •επιδεικνύει διευρυμένες γνώσεις σημαντικών στοιχείων και όρων ενός θέματος •διευρύνει τις γνώσεις της/του για τα βασικά γραμματειακά είδη της αρχαιότητας, συνδέοντάς τα με τα στοιχεία του ιστορικού, κοινωνικού, πολιτικού, πολιτιστικού κ.λπ. πλαισίου δημιουργίας του προς μελέτη αρχαιοελληνικού κειμένου •κάνει εμπειριστατωμένα αναφορές σε διάφορες λογοτεχνικές, γραμματικοσυντακτικές, γλωσσικές έννοιες, καθώς και σε διάφορες έννοιες πραγματολογίας και διαφόρων επιστημών που αναφέρονται εμφανώς ή υπονοούνται στο κείμενο •συσχετίζει και αξιοποιεί διάφορα στοιχεία που αφορούν τα Αρχαία Ελληνικά με άλλα γνωστικά αντικείμενα π.χ. Φυσικές Επιστήμες, Φιλοσοφία, Ιστορία κ.λπ.
			Δεξιότητα γλωσσική (Ικανότητα επεξεργασίας διαφόρων ειδών και τύπων κειμένων)	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς</i>, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός απλού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και σημασιολογικά ως 	<p>πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναλύει τα στοιχεία ενός περισσότερο απαιτητικού αρχαιοελληνικού κειμένου φωνολογικά, μορφολογικά, συντακτικά και

			<p>προς το περιεχόμενο και τα συμφραζόμενα & αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας, στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει μιας εργασίας που της/του έχει ανατεθεί</p> <ul style="list-style-type: none"> •εφαρμόζει βασικές στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά 	<p>σημαιολογικά ως προς το σύνολο του περιεχομένου και του συγκεκριμένου</p> <ul style="list-style-type: none"> •αποδίδει γλωσσικά τα αποτελέσματα αυτής της διαδικασίας σε ορθό λόγο στα αρχαία ελληνικά ή/και στη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας, βάσει των ποικίλων ειδών εργασιών που της/του έχουν ανατεθεί •γνωρίζει και εφαρμόζει ποικίλες στρατηγικές εκμάθησης γλωσσών, για να προσεγγίσει και τα Αρχαία Ελληνικά
			Δεξιότητα πολιτισμικής γνώσης/κατανόησης	
			<p><i>Ακόμη και με κατάλληλες οδηγίες πολύ ανεπαρκώς</i>, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •αναγνωρίζει και κατανοεί βασικά στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει βασικά στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •αναγνωρίζει και εντάσσει ένα συγκεκριμένου είδους κείμενο στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκει •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για πολιτιστικές, καλλιτεχνικές μορφές έκφρασης 	<p>πολύ ανεπαρκώς, με πολύ μεγάλη δυσκολία έως και καθόλου:</p> <ul style="list-style-type: none"> •γνωρίζει και κατανοεί ποικίλα στοιχεία του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε διάφορες εποχές: κοινωνικά, πολιτισμικά, ιστορικά, λογοτεχνικά, πολιτικά, καλλιτεχνικά κ.ά. •συσχετίζει διάφορα στοιχεία της δικής της/του κεκτημένης πολιτισμικής αντίληψης/γνώσης και της σύγχρονης εποχής με αντίστοιχα της αρχαιότητας •εντάσσει διάφορα είδη κειμένων στο ιστορικό, χρονικό και πολιτιστικό πλαίσιο στο οποίο ανήκουν •χρησιμοποιεί τις σύγχρονες τεχνολογίες και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για ποικίλους πολιτισμικούς λόγους

ANNEX I.

❖ **ΕΙΣΑΓΩΓΗ:** Ακολουθείται η πορεία από το γνωστό προς στο άγνωστο, από τη συγχρονία στη διαχρονία, [...]

Συγχρονία – διαχρονία

-Γνώση της σύγχρονης γλωσσικής μορφής μέσα από τη βαθύτερη κατανόηση της γλώσσας στη διαχρονική της διάσταση.

-Έμφαση στη διδασκαλία σχηματισμού στοιχείων, δομών και κανόνων της ΑΕ που έχουν επιβιώσει αυτούσια ή σε συγκεκριμένα συμφραστικά πλαίσια της ΝΕ γλώσσας ή της γλώσσας διδασκαλίας και αναγνώριση των αντίστοιχων μη κληρονομημένων δεδομένων σε κείμενα της ΑΕ

-Διαχρονική προσέγγιση των κληρονομημένων στοιχείων, δομών και κανόνων μέσα από αντιπαραθετικούς πίνακες, συμφραστικά πλαίσια ΑΕ → ΝΕ/γλώσσας διδασκαλίας και παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξής τους από τα ΑΕ προς τη ΝΕ ή γλώσσα διδασκαλίας

-Αναζήτηση των βασικών δομών της αρχαίας γλώσσας, εστιάζοντας σε όσα διαφέρουν από τη ΝΕ/γλώσσα διδασκαλίας κ.λπ.

❖ **2. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

✓ 1. *εξοικειώνονται προοδευτικά με την ειδική εξάσκηση της γραπτής μετάφρασης των αρχαιοελληνικών κειμένων στη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας (και το αντίστροφο)*

Δίνεται έμφαση στο γεγονός ότι η διδασκαλία της μετάφρασης θα πρέπει να προάγει την παράλληλη κατάκτηση της Αρχαίας και της ΝΕ ή γλώσσας διδασκαλίας. Η έννοια της «πιστής» ή «σχολικής» μετάφρασης που συχνά στην πράξη κατελάμβανε κεντρική θέση στη γλωσσική διδασκαλία θα πρέπει να παραχωρήσει τη θέση της σε άλλες μεθόδους εκμάθησης της γλώσσας. Αντίθετα, προκρίνεται η εισαγωγή της μετάφρασης σε ένα στάδιο όπου να προάγει τη μεταγλωσσική επίγνωση των γλωσσικών δομών και των δύο γλωσσών, υποβοηθώντας κυρίως τη συνειδητή εκμάθηση της Αρχαίας Ελληνικής. Ειδικότερα, προϋποτίθεται η συνειδητοποίηση ότι η σημασία δεν κατακτάται με τη στενή σημασιολογική προσέγγιση του λεξιλογίου, αλλά με τη συνολική συγκρότηση του κειμένου ως γλωσσικής και νοηματικής δομής, που αποκαλύπτεται με την ανάλυση φαινομένων από τη σκοπιά, επίσης, της σύνταξης, πραγματολογίας και κειμενογλωσσολογίας.

✓ 4. *Η χρήση διαφοροποιημένων μεθόδων /πηγών διδασκαλίας ενδείκνυται και ενθαρρύνεται με σκοπό αυτή να ανταποκρίνεται στις ποικίλες ανάγκες όλων των μαθητριών/μαθητών.*

✓ 5. *Οι ποικίλες δυνατότητες και αδυναμίες των μαθητριών/μαθητών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στον μέγιστο δυνατό βαθμό.*

Διαφοροποιημένη διδασκαλία

Η διαφοροποίηση της διδασκαλίας στην τάξη συμβάλλει στη δημιουργία ενός πλαισίου που ανταποκρίνεται στις ατομικές ανάγκες των μαθητριών/μαθητών. Είναι ένας οργανωμένος και, ταυτόχρονα, ευέλικτος τρόπος προληπτικής προσαρμογής της διδασκαλίας και της μάθησης, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στο επίπεδο όλων των μαθητριών/μαθητών και να επιτρέπει σ' αυτές/αυτούς να αναπτυχθούν ως «μανθάνοντες/μανθάνουσες» στον μέγιστο δυνατό βαθμό. Με λίγα λόγια, το ζητούμενο είναι πώς θα διαφοροποιήσουμε τη διδασκαλία σε τάξεις μεικτής ικανότητας, λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μαθήτριες/μαθητές έχουν διαφορετικό γνωστικό υπόβαθρο, διαφορετικά ταλέντα, οπότε μαθαίνουν διαφορετικά η/ο μία/ένας από την/τον άλλη/άλλον την ίδια ύλη. Η διαδικασία που ακολουθείται προσαρμόζεται με ποικίλες διδακτικές προσεγγίσεις και μεθόδους στις ιδιαιτερότητες/ανάγκες των μαθητριών/μαθητών και στα ποικίλα μαθησιακά στυλ τους, έτσι ώστε κάθε μία/ένας να κατακτά τη γνώση εποικοδομητικά και σύμφωνα με τις ανάγκες της/του. Με αυτόν τον τρόπο, τα μαθησιακά στυλ (π.χ. οπτικός, ακουστικός κ.λπ. τύπος), συσχετίζονται με την πολλαπλή νοημοσύνη των ανθρώπων (γλωσσική, λογική, μουσική).

Για τα διαφορετικά επίπεδα γνώσεων κ.ά., μπορεί να υπάρχουν αντίστοιχοι στόχοι και σκοποί. Η διδακτική πράξη μπορεί να υλοποιείται μέσω των διαφόρων στρατηγικών διδασκαλίας και μάθησης,

όπως, επίσης, μέσω κατάλληλα επιλεγμένων ως προς τον βαθμό δυσκολίας και το εύρος κειμένων, θεμάτων και εργασιών. Ο ρόλος της/του καθηγήτριας/καθηγητή θα είναι υποστηρικτικός για τον εντοπισμό προβλημάτων, για τη μεθοδική αναζήτηση κλειδιών για τη λύση τους, και για την επικύρωση ή βελτίωση της αποτελεσματικής διερεύνησης. Έτσι, με κατάλληλη καθοδήγηση, οι μαθήτριες/μαθητές προτρέπονται να αναπτύξουν τεχνικές αποκωδικοποίησης του νοήματος ενός κειμένου, αξιοποιώντας κάθε δυνατή πληροφορία, προϋπάρχουσες γνώσεις και την καλλιεργούμενη αντίληψη της γλώσσας ως οργανωμένου συστήματος. Η απόκτηση των στρατηγικών (τεχνικών) αυτών δεν στηρίζεται στην εκμάθηση θεωρητικών αρχών, αλλά επιτυγχάνεται με κατάλληλες δραστηριότητες που αξιοποιούν την κοινότητα της τάξης μέσα από μια διαδικασία διαλόγου και εκμείευσης της γνώσης.

❖ 3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

2^{ος} κύκλος (S4- S5)

- ✓ 3. Να γνωρίζουν διάφορα σημαντικά πολιτικής φύσεως θέματα & ιστορικά γεγονότα, καθώς και στοιχεία της αρχαίας τοπογραφίας-γεωγραφίας της Αρχαίας Ελλάδας, προκειμένου να εντάσσουν ένα αρχαιοελληνικό κείμενο στον χωροχρόνο και στο κοινωνικό/ιστορικοπολιτισμικό του πλαίσιο. Να αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά της παγκοσμίως αναγνωρισμένης αρχαιοελληνικής γραμματείας, όπως επίσης και να αντιλαμβάνονται την επίδραση/επιρροή του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε μεταγενέστερες ιστορικές περιόδους μέχρι και σήμερα.

3^{ος} κύκλος (S6- S7)

- ✓ 4. Να γνωρίζουν και να αξιοποιούν με τρόπο ακριβή και οξυδερκή την κληρονομιά της Αρχαιότητας σε διάφορες περιόδους ανάπτυξης του σύγχρονου κόσμου και σε ποικίλες εκφάνσεις της ευρωπαϊκής σκέψης και του ευρωπαϊκού πολιτισμού γενικότερα
- ✓ 5. Να αποκτούν μέσα από την πλούσια αρχαιοελληνική γραμματεία μια κλασική πολιτισμική αντίληψη, ώστε να εκτιμούν τον σύγχρονο κόσμο, να καθιερώνουν ένα ανοιχτό, που εκτιμά την Ευρώπη, πνεύμα και να ενθαρρύνονται με αφόρμηση τα αρχαιοελληνικά κείμενα, το λεξιλόγιο και τη σύγχρονη ορολογία να εκφράζουν την προσωπική τους άποψη σε διάφορους τομείς.

Οι μαθήτριες/μαθητές μέσω της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, να εξελιχθούν σε υπεύθυνες και υπεύθυνους πολίτες, προκειμένου βάσει της κατανόησης των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών αντιλήψεων και δομών να συμμετέχουν με πλήρη πολιτικά δικαιώματα ενεργά στην πολιτική και κοινωνική ζωή. Για τους λόγους αυτούς, θα πρέπει να γνωρίζουν έννοιες όπως: της δημοκρατίας, της δικαιοσύνης και ισότητας. Να σέβονται τη διαφορετικότητα και την Ευρωπαϊκή πολυπολιτισμική ταυτότητα, καθώς και τη διαπολιτισμική επικοινωνία. Να κρίνουν τα σύγχρονα γεγονότα διεθνή, ευρωπαϊκά και παγκόσμια, τους στόχους, τις αξίες και τις πολιτικές των κοινωνικών και πολιτικών κινήσεων, τις δημογραφικές εξελίξεις, έτσι ώστε να δείχνουν αλληλεγγύη και ενδιαφέρον στην επίλυση προβλημάτων, συμμετέχοντας με εποικοδομητικό τρόπο και με δημιουργικότητα σε κοινωνικές δράσεις.

Ιδιαίτερως, ενδιαφέρει η αισθητική καλλιέργεια και η ανάπτυξη του ενδιαφέροντος για την τοπική, εθνική και ευρωπαϊκή, πολιτιστική και καλλιτεχνική παραγωγή (θεατρική, κινηματογραφική κ.ά.), η συνειδητοποίηση της ανάγκης της διατήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της αισθητικής στην καθημερινότητά μας. Είναι σημαντικό η/ο μαθήτρια/μαθητής να μπορεί να αξιολογεί την τέχνη και να αναπτύσσει δικό του αισθητικό κριτήριο, εκφράζοντας και αξιοποιώντας τα ταλέντα του.

2^{ος} κύκλος (S4- S5)

- ✓ 6. Να επιλέγουν και να χρησιμοποιούν βασικές στρατηγικές, από αυτές που προτείνονται και εφαρμόζονται κατά την εκμάθηση των διαφόρων γλωσσών, οι οποίες (στρατηγικές) συμβάλλουν στην επιλογή κατάλληλων ασκήσεων και εργασιών σχετικών με τη(ν) ανάγνωση, κατανόηση, ανάλυση, **μετάφραση**, ερμηνεία κ.λπ. των αρχαιοελληνικών κειμένων, ενώ παράλληλα επιτρέπουν την εξοικείωση στις γλωσσικές αρχές και τη δομή της ΑΕ γλώσσας.*

3^{ος} κύκλος (S6- S7)

- ✓ Να διαβάζουν, να κατανοούν, να αναλύουν, να **μεταφράζουν** και να ερμηνεύουν λογοτεχνικά και μη λογοτεχνικά κείμενα, από το πρωτότυπο ή διασκευασμένα, τα οποία ανήκουν σε διάφορα γραμματειακά

είδη, έχουν ποικίλη θεματολογία με ρητά και άρρητα νοήματα, μεγαλύτερη έκταση και είναι περισσότερο απαιτητικά ως προς το αρχαιοελληνικό και ξένων γλωσσών λεξιλόγιο, τις προτασιακές δομές και τα διάφορα γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα. *

- ❖ Να μεταφράζουν ένα κείμενο,
- ❖ Να συγκρίνουν και να αξιολογούν διάφορες μεταφράσεις

Ο ρόλος της μετάφρασης

Η μέθοδος διδασκαλίας επιβάλλεται, κατά κύριο λόγο, να αποσκοπεί στην κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου. Παράλληλα, οι εκπαιδευτικοί επιδιώκουν -στο πλαίσιο της διαδικασίας της γλωσσικής εξομάλυνσης του κειμένου και στην κατάκτηση των γλωσσικών δομών- να αναπτύξουν οι μαθήτριες/μαθητές και τη μεταφραστική τους ικανότητα, η οποία αποτελεί μια σημαντική παιδευτική άσκηση και μορφωτική διαδικασία. Υπογραμμίζεται ότι η μετάφραση αναβαθμίζεται σε διαδικασία παραγωγής κειμένου, η οποία στηρίζεται σε μεθοδολογικές δεξιότητες, οι οποίες θα κατακτηθούν μέσα από τη διδακτική πράξη. Ως εκ τούτου, η διδασκαλία της εισάγεται σταδιακά από την τάξη **S4** και ολοκληρώνεται στην τάξη **S7**. Οι διδάσκουσες/διδάσκοντες θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στην αποφυγή πρακτικών που θέτουν τη μετάφραση στο επίκεντρο της διδασκαλίας.

Στην αρχή, η/ο εκπαιδευτικός ζητά από τις/τους μαθήτριες/μαθητές να επιχειρήσουν να μεταφράσουν με τη δική της/του βοήθεια το διδασκόμενο απόσπασμα και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να γίνει αντιληπτό ότι δεν υπάρχει μία και μοναδική παγιωμένη μετάφραση, την οποία θα απομνημονεύουν και βάσει αυτής θα αξιολογούνται. Ως εναλλακτική διδακτική πρόταση προτείνεται να αξιοποιούνται και άλλες τεχνικές, για να εξοικειωθούν οι μαθήτριες/μαθητές με διάφορες μεταφραστικές πρακτικές που θα τις/τους βοηθήσουν να γνωρίσουν καλύτερα τη ΝΕ ή τη γλώσσα διδασκαλίας. Παρέχοντας π.χ. δύο μεταφράσεις στις/στους μαθήτριες/μαθητές γίνεται κατανοητό ότι η μεταφραστική διαδικασία δεν είναι μονοσήμαντη και ότι υπάρχουν διάφορες μεταφραστικές επιλογές. Μπορεί, περιστασιακά, να επισημαίνονται αποκλίσεις μεταξύ των δύο μεταφράσεων π.χ. με την απόδοση μιας αιτιολογικής μετοχής άλλοτε με αιτιολογική πρόταση και άλλοτε με εμπρόθετο προσδιορισμό της αιτίας. Ασφαλώς, η διδακτική αυτή πρακτική δεν μπορεί να έχει συστηματικό χαρακτήρα ούτε να καλύπτει το σύνολο του κειμένου, αλλά είναι καλό να εφαρμόζεται σε επιλεγμένα από τον εκπαιδευτικό σημεία. Θα πρέπει να δίνεται έμφαση στην αιτιολόγηση ως προς το ποια είναι η καλύτερη μετάφραση, κατά τη γνώμη της/του μαθήτριας/μαθητή και με συγκεκριμένα εκ των προτέρων κριτήρια αξιολόγησης, τα οποία μπορεί να αφορούν στην εκτίμηση της ποιότητας του λόγου, του βαθμού της ερμηνευτικής ευαισθησίας, καθώς και εν γένει τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα κ.ά. Μπορεί να αξιοποιείται η *σύγκριση-αντίθεση* του αρχαιοελληνικού και μεταφρασμένου κειμένου, η μετάφραση σε *συσχετισμό* ή *αντιπαραβολή* με το πρωτότυπο κείμενο/απόσπασμα, προκειμένου οι μαθήτριες/μαθητές να αντιλαμβάνονται στοιχεία (π.χ. υφολογικά) που δεν αναδεικνύονται στη μετάφραση.

Προτείνεται η αναζήτηση υλικού σε λεξικά παντός είδους, ευρετήρια και θησαυρούς ή και σώματα κειμένων. Επικουρικά, μπορεί να ελεγχθεί και αναδειχθεί η επικοινωνιακή λειτουργικότητα των κειμένων με τη δραματοποίηση, εκφραστική ανάγνωση, προσαρμογή και διασκευή των κειμένων σε σύγχρονο επικοινωνιακό πλαίσιο, τη μεταφορά τους σε άλλα κειμενικά είδη, εύχρηστα στο εν λόγω επικοινωνιακό πλαίσιο κ.λπ. (εστιάζοντας στη βιωματική προσέγγιση). Στην 4^η τάξη, εισάγεται η εξάσκηση στη μετάφραση επιλεγμένων προτάσεων που θα επιτρέπουν να αξιολογηθούν οι επιλογές του συγγραφέα (θέση λέξεων, επιλογή λεξιλογίου, σύνταξης, σχημάτων) και να διερευνηθούν οι σημασιολογικά ισοδύναμοι τρόποι έκφρασης και οι αντίστοιχες λειτουργίες της ΝΕ ή της γλώσσας διδασκαλίας.

Στη συνέχεια, εισάγεται προοδευτικά η μετάφραση ολοκλήρων, κατάλληλων, κειμένων/αποσπασμάτων. Η διδασκαλία της μετάφρασης συστηματοποιείται ακόμη περισσότερο στον τελευταίο κύκλο σπουδών (τάξεις 6^η και 7^η). Η παραπάνω πορεία εξασφαλίζει τη συνοχή, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας.

Ως εκ τούτου, η μετάφραση:

- δεν μπορεί να θεωρηθεί και δεν είναι υποκατάστατο του αρχαίου κειμένου και δεν θα πρέπει να παρατηρείται τυφλή εξάρτηση από το πρωτότυπο
- δεν πρέπει να οδηγείται σε γλωσσικές στρεβλώσεις, αλλοιώνοντας την ιδέα και το νόημα του κειμένου
- επιτρέπει να αναζητούνται νοηματικά ισοδύναμες εκφράσεις, για να αποδοθούν το νόημα και το χρώμα του αρχαίου λόγου
- είναι σαφής, ακριβής, απλή, με λιτή διατύπωση
- λαμβάνει υπόψη στοιχεία υφολογικού χαρακτήρα και σέβεται το γενικότερο ύφος του κειμένου
- αποφεύγει: διφορούμενα, πλατειασμούς, εξεζητημένους λόγιους γραμματικούς τύπους, εκφράσεις που δυσχεραίνουν και αλλοιώνουν αντί να διευκολύνουν την κατανόηση του κειμένου, περιττές επαναλήψεις (πλεονασμούς), που “βαραίνουν” το κείμενο, προσθήκη ή παράλειψη/διαγραφή λέξεων λανθασμένα, ορθογραφικά, γραμματικά, συντακτικά, στίξης/τονισμού λάθη, ομοιόμορφη εφαρμογή λέξεων με διπλούς τύπους/διπλή ορθογραφία κ.λπ.

Γενικά, πρόκειται για την ικανότητα της/του μαθήτριας/μαθητή να χειρίζεται τον γραπτό λόγο, ώστε το τελικό κείμενο της μετάφρασης να είναι ευανάγνωστο, ελκυστικό και κατάλληλο, αναλόγως με το είδος του κειμένου από το πρωτότυπο.

Μετάφραση-Ερμηνευτική διαδικασία

Η μετάφραση ως τελειωμένο έργο συνιστά την αμεσότερη ερμηνεία του κειμένου και έχει με αυτό συμπληρωματική σχέση. Με άλλα λόγια, η ερμηνεία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση της μετάφρασης και η μετάφραση ως ενέργεια αποτελεί πολύτιμο βοήθημα της ερμηνείας. Μέσω της μετάφρασης, η οποία ουσιαστικά αποτελεί ταυτόχρονα ή το επόμενο στάδιο της ερμηνείας του κειμένου, η/ο μαθήτρια/μαθητής οδηγείται επαγωγικά με κατάλληλες ερωτήσεις και μέσα από μια διαλογική διαδικασία, στην οποία θα πρέπει να συμμετέχει όσο το δυνατόν περισσότερο ο μαθητικός πληθυσμός μιας τάξης, στη δι-υποκειμενική και διαπολιτισμική επικοινωνιακή πράξη. Η συνειδητοποίηση των προβλημάτων της μετάφρασης έχει προπαιδευτικό χαρακτήρα για την κατανόηση της ερμηνευτικής διαδικασίας. Το κείμενο αποτελεί οργανικό σύνολο του οποίου τα μέρη φωτίζονται και ερμηνεύονται αμοιβαία.

Η/Ο μαθήτρια/μαθητής ξεκινάει από μια συνολική θεώρηση του κειμένου, επισημαίνει τα θεματικά κέντρα και τη δομή του, προχωρεί στη διερεύνηση του περιεχομένου αναλυτικά και της μορφής και κλείνει με συνολική συνθετική εκτίμηση των ουσιαστών, βασικών, στοιχείων του. Θα πρέπει, επίσης, να ληφθεί υπόψη ότι δεν πρέπει να θυσιάζεται η ερμηνεία, για να διδαχθεί η γλωσσική μορφολογία. Προσφεύγουμε σε λεξιλογικές και μορφολογικές διευκρινίσεις μόνον στο βαθμό που αυτές εξυπηρετούν την κατανόηση του κειμένου.

Αντιθέτως, δίνεται έμφαση στην ανάλυση του νοηματικού περιεχομένου των έργων και στη διερεύνηση/εκτίμηση του ιδεολογικού τους πλούτου, της κλίμακας των αξιών και των προβλημάτων του ανθρώπου/δρώντων/διδασκομένων προσώπων και της ζωής στο πλαίσιο των κοινωνικών, πολιτικών συνθηκών στην εποχή των ερμηνευόμενων έργων.

Αξιοποιούνται, κατάλληλα, παράλληλα κείμενα που φωτίζουν πληρέστερα το/τα νόημα /νοήματα των προς ερμηνεία κειμένων, όπως και ερμηνευτικά σχόλια, χάρτες, φωτογραφίες κ.ά.

Παράδειγμα: Αναφορικά με την ερμηνεία του κειμένου, δίνεται έμφαση στην ιδεολογική (και μέσω των γλωσσικών επιλογών) τοποθέτηση των δύο μεγάλων ιστορικών Θουκυδίδη και Ξενοφώντα, συνεξετάζεται η γλώσσα και το περιεχόμενο (σχέση σημαίνοντος και σημαινομένου), επισημαίνονται οι διαφορές ανάμεσα στην περιγραφική εξιστόρηση του Ξενοφώντα (με αναφορές στο κείμενο) και στην αιτιοκρατική ερμηνευτική ιστορική προσέγγιση του Θουκυδίδη (επίσης με κειμενικές αναφορές).

Οι μαθήτριες/μαθητές, μεταξύ άλλων, έρχονται σε επαφή με την αρχαία γλώσσα μέσα από τα αρχαία κείμενα και με τρόπο διερευνητικό και κειμενοκεντρικό διδάσκονται τα επιμέρους **γραμματικοσυντακτικά φαινόμενα**. Κατά τη διδασκαλία, ενδείκνυται οι μαθήτριες/μαθητές να φέρνουν μαζί τους και τα βιβλία αναφοράς (Γραμματική – Συντακτικό κ.ά.) και να τα χρησιμοποιούν, όταν χρειάζεται, με ή χωρίς την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. Σε κάθε ενότητα, θεωρείται σημαντικό η διδασκαλία των επιμέρους γραμματικοσυντακτικών, ετυμολογικών και λεξιλογικών

φαινομένων να συνδέεται με αναφορές και παραδείγματα από τη ΝΕ γλώσσα ή τη γλώσσα διδασκαλίας.

Τα κείμενα προς επεξεργασία και εξέταση ανά τάξη θα πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένα, εύληπτα και ελκυστικά, ώστε να ανταποκρίνονται σε κριτήρια φιλολογικά, διδακτικά/παιδαγωγικά. Άρα, η επιλογή των κειμένων πρέπει να βασίζεται:

-στον βαθμό στον οποίο μπορούν να ανταποκριθούν στο γνωστικό και αντιληπτικό επίπεδο της/του μαθήτριας/μαθητή, σε συνάρτηση με τις ανάγκες, την ηλικία και τα ενδιαφέροντά της/του

-στην αναλογία με τον ωριαίο και συνολικό χρόνο διδασκαλίας

-στη δυνατότητα εμβάθυνσης στη γνώση και την εξοικείωση με διαδικασίες και εργαλεία αποκωδικοποίησης του αρχαίου ελληνικού λόγου που γνώρισαν οι μαθήτριες/μαθητές στην προηγούμενη τάξη

-στην παρακολούθηση, κατά το δυνατόν, του χρονολογικού άξονα της αρχαιοελληνικής γραμματείας

-στη θεματική σύνδεση των κειμένων μεταξύ τους, ώστε να αρμολογείται συν τω χρόνω η επιδιωκόμενη συνολική εικόνα του θέματος (διάρθρωση κατά θεματικές ενότητες). Επιτρέπεται συμπληρωματική διδασκαλία παράλληλων κειμένων του ίδιου ή άλλων συγγραφέων της αρχαίας (και σύγχρονης) γραμματείας, προκειμένου να επιτευχθεί η επικαιροποίηση διαφόρων νοημάτων, να δοθεί η δυνατότητα πρόσληψης του κειμένου σε οργανωμένο λόγο και γενικά να επιτευχθούν οι διάφοροι, κατά περίπτωση, διδακτικοί στόχοι.

-στην αισθητική τους αξία, την αναγνώριση της ποιότητας του λόγου, των υφολογικών και τεχνολογικών χαρακτηριστικών που καθιστούν το συγκεκριμένο κείμενο «έργο τέχνης», την ανθρωπογνωστική του αξία (αναγνώριση των στοιχείων εκείνων π.χ. στάσεων, αντιλήψεων, αξιών που καθιστούν το συγκεκριμένο έργο «μορφωτικό αγαθό».

Στον μακροπερίοδο λόγο των κειμένων της κλασικής εποχής, όπου το κύριο μέρος μιας περιόδου είναι η κύρια πρόταση, τα δευτερεύοντα μέρη της οι δευτερεύουσες (επιρρηματικές) προτάσεις, ως προϋποθέσεις για την κύρια πρόταση, και τα τριτεύοντα, (επιρρηματικές) μετοχικές φράσεις, ο χωρισμός του συνεχούς κειμένου σε τμήματα [ή κώλα], τα οποία μπορεί να είναι κύριες ή δευτερεύουσες προτάσεις, μετοχικές φράσεις, μεγάλες απαρεμφατικές εκφράσεις κ.ο.κ.), αναδεικνύει τόσο τα δομικά συστατικά της περιόδου, όσο και την ιεραρχική τους σχέση. Η πρακτική αυτή βοηθά στην ακριβή κατανόηση των σχέσεων των μερών, στη μετάφραση, και στην παρακολούθηση μακρών περιόδων και των στοιχείων ενός συλλογισμού.

Η/Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αναλύσει το διδασκόμενο κείμενο σε νοηματικές ενότητες, προκειμένου να αναδειχθούν καλύτερα, με την κατά κώλα διάταξη, η κατά παράταξη και καθ' υπόταξη σύνταξη, τα δρώντα πρόσωπα, (υποκείμενα), οι ενέργειές τους, οι διάφορες επιρρηματικές σχέσεις, οι αντιθέσεις, τα διάφορα σχήματα λόγου και να κατανοήσουν οι μαθήτριες/μαθητές τη δομή του αρχαίου λόγου. Π.χ.

Τοιούτων δὲ ὄντων *Θηραμένης εἶπεν ἐν ἐκκλησίᾳ* ὅτι εἰ βούλονται αὐτὸν πέμψαι παρὰ Λύσανδρον, εἰδὼς ἦξει Λακεδαιμονίους **πότερον** ἐξάνδραποδίσασθαι τὴν πόλιν **βουλόμενοι** ἀντέχουσι περὶ τῶν τειχῶν ἢ πίστεως **ἔνεκα**. (Ξενοφώντας *Ελληνικά*, 16-17)

Αυτό μπορεί να γίνει και με τη χρήση του συμβατικού πίνακα ή του ηλεκτρονικού υπολογιστή ή του διαδραστικού πίνακα. Επίσης, βοηθά πολύ στην πρόσληψη κειμένου και στον οργανωμένο λόγο, η πρακτική άσκηση των μαθητριών/μαθητών στη σχηματική απόδοση –μέσω διαγραμμάτων και κατά κώλα μεταγραφής– π.χ. των συντακτικών σχέσεων που συνδέουν μεταξύ τους τα νοηματικά υποσύνολα κ.λπ. (ενταγμένα σε συγκεκριμένη μονάδα λόγου πρόταση, παράγραφο, μικροκείμενο).

Είναι δυνατόν να γίνει διαθεματική προσέγγιση του κειμένου, να δίνονται ομαδικές ή ατομικές ερευνητικές εργασίες στο πλαίσιο δραστηριοτήτων τύπου project, να προωθείται η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, όπου αυτή ενδείκνυται, και, -κατά την κρίση των εκπαιδευτικών-, να αξιοποιούνται διάφορες καινοτόμες μαθησιακές δραστηριότητες, οι νέες τεχνολογίες κ.λπ., ώστε η διδασκαλία να είναι αποτελεσματικότερη. Π.χ. προς ανεύρεση πρόσφορου υλικού μπορεί να προτείνονται και έγκυροι ηλεκτρονικοί κόμβοι.

❖ 4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να προτείνουν δικές τους ασκήσεις, στο πνεύμα όμως των οδηγιών του Π.Σ. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν ή να αξιοποιήσουν αυτές του σχολικού βιβλίου μέσα στην τάξη. Συνιστάται η διόρθωση των ασκήσεων να γίνεται από τις/τους ίδιες/ίδιους τις/τους μαθήτριες/μαθητές με αξιοποίηση και των βιβλίων αναφοράς (Γραμματική – Συντακτικό). Είναι καλό να γίνονται ποικίλες ασκήσεις με τις οποίες ελέγχεται η εμπέδωση και επανάληψη επί του συνόλου της διδακτικής πράξης.

Κατά τη διδασκαλία του **λεξιλογίου**, θα πρέπει να δίδεται έμφαση στις λέξεις που χρησιμοποιούνται σήμερα στη ΝΕ γλώσσα ή στη γλώσσα διδασκαλίας. Από τις ασκήσεις συνιστάται να προτιμώνται αυτές που ζητούν **αναγνώριση** τύπων της αρχαίας ελληνικής που δεν έχουν επιβιώσει μέχρι σήμερα (με τη μορφή ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής διαφόρων τύπων, συμπλήρωσης κενών, αντιστοίχισης) και την **παραγωγή** τύπων που έχουν επιβιώσει στη ΝΕ γλώσσα ή τη γλώσσα διδασκαλίας (με ασκήσεις μετασχηματισμού λέξεων εντός φράσεων-προτάσεων ως προς τον αριθμό, τη φωνή, τον χρόνο, την πτώση κ.λπ.).

Προτείνεται η γλωσσική αξιοποίηση λέξεων των κειμένων με έμφαση στη δημιουργία και στον εμπλουτισμό του προσωπικού λεξιλογίου των μαθητριών/των στις μέρες μας. Δεν προτείνεται η διδασκαλία καταλήξεων, τύπων κ.λπ., οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στα κείμενα. Αντιθέτως, ενδείκνυται η κατάκτηση του σημασιολογικού επιπέδου των λέξεων, η αναγνώριση της σημασίας τους από τα συμφραζόμενα και τους εξωκειμενικούς παράγοντες, η χρήση τους με κυριολεκτική σημασία κ.λπ.

Το λεξιλόγιο δεν θα πρέπει να δίνεται έτοιμο, αλλά οι ίδιες/-οι οι μαθήτριες/μαθητές να διερευνούν τη διαδικασία σχηματισμού των λέξεων, ξεκινώντας από την αρχική τους βαθμίδα ή τις βασικές μεταπτωτικές βαθμίδες και, στη συνέχεια, ανακαλύπτοντας τον λεξιλογικό πλούτο μέσα από την καλλιέργεια δεξιοτήτων ανάλυσης των παράγωγων και σύνθετων λέξεων, τη σύνθεση με προθήματα, την παραγωγή με χρήση επιθημάτων, τη διδασκαλία ετυμολογικών νόμων π.χ. μεταπτώσεις/αντιστοίχιση λέξεων ως προς τη σημασία ή τον γραμματικό τύπο κ.λπ.

2ος κύκλος (S4-S5), 1ος κύκλος για τα Αρχαία Ελληνικά -4ωρο, μάθημα επιλογής

- *Καλή γνώση της μορφολογίας και των βασικών γραμματικών και συντακτικών δομών της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας (βλ. ικανότητες 1 και 5).*

Η ενασχόληση με συντακτικά στοιχεία που είναι προφανή και γνωστά (π.χ. εμπρόθετοι, επιθετικοί προσδιορισμοί κ.λπ.) ή η σχολαστική, λεπτομερής, παρουσίαση διαφόρων συντακτικών φαινομένων δεν υπηρετούν τη διδακτική διαδικασία, αλλά αποβαίνουν εις βάρος του διαθέσιμου διδακτικού χρόνου για την πρόσληψη των νοημάτων. Η γραμματική επεξεργασία του κειμένου θα πρέπει να περιορίζεται μόνο στους γραμματικούς τύπους που δυσκολεύουν τις/τους μαθήτριες/μαθητές, ενώ η συντακτική επεξεργασία θα πρέπει να υποτάσσεται στην προσπάθεια κατανόησης του νοήματος του κειμένου. Θα πρέπει η/ο εκπαιδευτικός να επιμένει, κυρίως, στους βασικούς αρμούς της κάθε περιόδου, κατευθύνοντας τις/τους μαθήτριες/μαθητές με κατάλληλες ερωτήσεις. Για να κατανοηθεί π.χ. η σχέση των δευτερευουσών προτάσεων με την κύρια σε μια περίοδο είναι χρήσιμες ερωτήσεις του τύπου: πότε /γιατί /για ποιον σκοπό κ.λπ. συμβαίνει αυτό που δηλώνεται στην κύρια πρόταση; Σε κάθε περίπτωση, στόχος είναι να κατανοήσουν οι μαθήτριες/μαθητές τους λογικούς δεσμούς των στοιχείων της περιόδου και πώς με βάση αυτούς συγκροτείται το νόημα.

❖ 5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Με την αξιολόγηση της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας διαπιστώνεται εάν οι μαθήτριες /μαθητές είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες που έχουν αποκτήσει από το μάθημα αυτό, ενώ υπογραμμίζεται ότι η κατάκτηση διαφόρων δεξιοτήτων/ικανοτήτων δεν μπορεί να νοείται αποκομμένη από εκείνες που αναπτύχθηκαν σε προηγούμενες τάξεις ούτε να περιορίζεται σε στενά πλαίσια ελέγχου της δυνατότητας ανάκλησης προγενέστερων γνώσεων. Σημαντικό είναι να δίνεται έμφαση, ώστε οι προγενέστερες γνώσεις να συμβάλλουν στην αποτελεσματική χρήση τους σε νέες καταστάσεις ως μία μεταγνωστική ικανότητα. Για τον λόγο αυτό, θα πρέπει να δίνεται χρόνος για δραστηριότητες που συμβάλλουν στην ανακεφαλαίωση και αναπλαισίωση της γνώσης, λαμβάνοντας υπόψη το Π.Σ. και στοχεύοντας στην υλοποίηση των διακηρυγμένων στόχων του. Εξάλλου, οι μαθήτριες/μαθητές

αξιολογούνται σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς για τη συμμετοχή τους στο μάθημα, για τις ατομικές ή/και ομαδικές συνεργασίες τους.

Η προφορική χρήση της Αρχαίας Ελληνικής γλώσσας δεν αποκλείεται κατά τη διδασκαλία της. Μπορεί δηλαδή να γίνει μια παρουσίαση, να αναφερθεί μια πολύ μικρή ιστορία ή και να διατυπωθούν διάφορες φράσεις (π.χ. *άρων-άρων, άκουσον μεν-πάταξόν δε, ήξεις-αφίξεις*, κ.λπ.). Φυσικά, η ανάπτυξη των δεξιοτήτων/ικανοτήτων που σχετίζονται με την προφορική διάδραση στα ΑΕ δεν αποτελεί προτεραιότητα, δεν αξιολογείται με μεθοδικό τρόπο, αλλά και δεν θεωρείται αποκομμένη από τη διδασκαλία. Άρα, αξιολογούνται σε κάθε διδακτική ώρα η κατανόηση και η παραγωγή προφορικού λόγου (από ζωντανό ή ηχογραφημένο προφορικό λόγο), η αναγνώριση του ύφους του ομιλητή, η προσέγγιση του Άλλου, η μη διακοπή της ροής του λόγου του συνομιλητή, αλλά η συμπλήρωση του ατελούς λόγου προς υποβοήθησή του, ο σεβασμός στις επιτρεπτές επικοινωνιακές και κοινωνικές-συνομιλιακές νόρμες, ενσωματώνοντας τον αρχαιοελληνικό λόγο στην καθημερινότητα των εφήβων. Επίσης, δίνεται προσοχή οι μαθήτριες/μαθητές να εντοπίζουν αμφίσημες ή πολύσημες διατυπώσεις, να εντοπίζουν σφάλματα τα οποία προσπαθούν να τα αποκαθιστούν, να επιλέγουν την κατάλληλη λέξη ή γλωσσικό τύπο από τα συμφραζόμενα, το κατάλληλο για την περίπτωση επιτονικό ή και συντακτικό σχήμα που μπορεί να αποκλίνει από το αντίστοιχο σχήμα της ΑΕ, ΝΕ γλώσσας ή της γλώσσας εργασίας κ.λπ.

Κατά τη διδακτική προσέγγιση των ΑΕ στην τάξη, η/ο μαθήτρια/μαθητής:

S4-S5, είναι σε θέση (ενδεικτικά) να:	S6-S7, είναι σε θέση (ενδεικτικά) να:
<ul style="list-style-type: none">• παρατηρεί τα στοιχεία της ομιλίας της/του συνομιλήτριας/συνομιλητή της/του• ακούει, κατανοεί ζωντανό ή ηχογραφημένο προφορικό λόγο• παράγει προφορικό λόγο• διαβάζει με κατάλληλο τρόπο ένα κείμενο• παρουσιάζει μια ερευνητική εργασία ατομική ή ομαδοσυνεργατική κ.ά.	<ul style="list-style-type: none">• αλληλεπιδρά σε περιστάσεις επικοινωνίας στην τάξη• αναγνωρίζει το ύφος της/του συνομιλήτριας /συνομιλητή της/του• επιλέγει τον κατάλληλο επιτονικό τύπο για την περίπτωση• παρουσιάζει μια σύνθετη και απαιτητική ερευνητική εργασία κ.ά.

**Ακολουθεί το Παράρτημα/
ANNEX II.**

GENERIC MATRIX for written exam ANCIENT GREEK/ Baccalaureate, the adapted Matrix, Sample harmonized paper, Marking Scheme/Rubric

GENERIC MATRIX for written exam ANCIENT GREEK/Baccalaureate

Task/Element of Examination	Competences	Wt in %	Learning objectives (as stated in the program)	Question(s)	Evaluation/Marking	Weight in points
Part I. 40 points Comprehension of an UNSEEN text	I. * A /a) Understanding the meaning of a short literary or non-literary text	10%	Translate a text autonomously	I. A/a) Short literary or non-literary text	Marking scheme/Rubric	10/40
	b) Understanding the meaning of a non-literary text B/ Identify the syntactical structures of the text C/ Establish a text which respects: *normal standards of spelling, syntax and expression, *the register of the text OR	30%		I. A/b) NON-literary text	Marking scheme/Rubric	30/40 OR
	I. * A/ Understanding of a Non-literary text B/ Identify the syntactical structures of the text C/ Establish a text which respects: * normal standards of spelling, syntax and expression, * the register of the text	40%	Translate a text autonomously	I. A. NON-LITERARY text	Marking scheme/Rubric	40/40
TOTAL PART I.		40%				40/40
PART II. A. (closed questions) 30 points	A/Analyse various morphosyntactic elements	8%	Show knowledge of morphological and grammatical structures	II. A./1. a.	Marking scheme/Rubric	8/30
	B/Analyse various lexical forms by means of etymology	8%	Show knowledge of Vocabulary and Etymology	II. A./1. b.	Marking scheme/Rubric	8/30

Comprehension of Ancient Greek texts	C / Critical analysis of the content and the features of a text	14%	Explore the explicit and implicit meanings of a text	II. A./1. c.	Marking scheme/Rubric	14/30
TOTAL PART II. A.		30%				30/30
PART II. B. 30 points	A /Establish a text in response to the question	3%	Show an advanced knowledge of the Ancient Greek world	II. B.2.	Marking scheme/Rubric	3/30
Written Production	B /Show knowledge of the set texts, genres and themes of the programme	15%	Show in a precise and balanced way an appreciation of the reception of the classical world in its different dimensions	II. B.2.	Marking scheme/Rubric	15/30
Ancient Greek set texts READ in class	C /Express a personal opinion within a coherent argument	8%	Use the culture of the world to construct a personal reflection including political, philosophical, aesthetic (interdisciplinary) elements	II.B.2.	Marking scheme/Rubric	8/30
	D /Write a correct and controlled text	4%	Respect normal standards of spelling, syntax and expression	II.B.2.	Marking scheme/Rubric	4/30
PART II. B.		30%				30/30
TOTAL PART II.		60%				60/60
TOTAL		100%				100

*The score depends on the I.A.a) and I.A. b) or I.A. choice, while the total score - independently selected - remains 40 points

EXCELLENT	VERY GOOD	GOOD	SATISFACTORY	SUFFICIENT	WEAK	VERY WEAK
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

Paper specific Matrix for the Written exam ANCIENT GREEK/Baccalaureate (EN version)

Task/Element of Examination	Competences	Wt in %	Learning objectives (as stated in the program)	Qu(s)	Evaluation/Marking	Weight in points
Part I. 40 points Comprehension of an UNSEEN text	I. * A/a) Understanding the meaning of a short literary or non-literary text	10%	Translate a text autonomously	I. A/a) Short literary or non-literary text	Marking scheme/Rubric 10 points I.A/a) =8 points: establishing the overall sense and 2 points: quality of expression	10/40
	A/b) Understanding the meaning of a non-literary text B/ Identify the syntactical structures of the texts C/ Establish a text which respects: *normal standards of spelling, syntax and expression, *the register of the texts OR	30%		I. A /b) NON - literary text	30 points I.A/b)* 14/30 I.B/: 12/30 I.C/: 4/30	30/40 OR
	I. * A/ Understanding the meaning of a Non-literary text B/ Identify the syntactical structures of the text C/ Establish a text which respects: * normal standards of spelling, syntax and expression, * the register of the text	40%	Translate a text autonomously	I. NON-LITERARY text	Marking scheme/Rubric I.A/: 20/40 I.B/: 16/40 I.C/: 4/40	40/40
TOTAL PART I.		40%				40/40
Part II. A. 30 points	A/Analysis of various morphosyntactic elements	8%	Show knowledge of morphological and grammatical structures	II. A./1. a.	Marking scheme/Rubric	8/30
	B/Analysis of various lexical forms by means of etymology	8%	Show knowledge of Vocabulary and Etymology	II. A./1. b.	Marking scheme/Rubric	8/30

Comprehension of Ancient Greek texts	C / Critical analysis of the content and the features of a text	14%	Explore the explicit and implicit meanings of a text	II. A./1. c.	Marking scheme/Rubric	14/30
TOTAL PART I. A		30%				30/30
PART II. B. 30 points Written Production Ancient Greek set texts READ in class	A/Establish a text in response to the question posed	3%	Show an advanced knowledge of the Ancient Greek world	II. B. 2.	Marking scheme/Rubric	3/30
	B /Show knowledge of the set texts, genres and themes of the programme	15%	Show in a precise and balanced way an appreciation of the reception of the Classical world in its different dimensions	II. B. 2.	Marking scheme/Rubric	15/30
	C /Expression of personal opinion within a coherent argument	8%	Use the culture of world to construct a personal reflection, including political, philosophical, aesthetic, etc. interdisciplinary elements	II. B. 2.	Marking scheme/Rubric	8/30
	D/Write a correct and controlled text	4%	Respect normal standards of spelling, syntax and expression	II. B. 2.	Marking scheme/Rubric	4/30
PART II. B.		30%				30/30
TOTAL PART II.		60%				60/100
TOTAL		100%				100

*The score depends on the I.A.a) or IB choice, while the total score - independently selected - remains 40 points

EXCELLENT	VERY GOOD	GOOD	SATISFACTORY	SUFFICIENT	WEAK	VERY WEAK
100-90	89-80	79-70	69-60	59-50	49-21	20-0

EUROPEAN BACCALAUREATE

ANCIENT GREEK
WRITTEN EXAMINATION
SAMPLE HARMONISED PAPER

Date: .../.../ 20...

Length of the examination:

3 hours (180 minutes)

Material allowed:

Ancient Greek Dictionary

SPECIAL REMARKS:

Answer **ALL TWO** Parts

Part I. Translation:

Write the translation (on the answer sheet)

Part II.A. Closed Questions:

Answer **all** the questions (on the answer sheet)

Part II.B. Open questions:

Answer **all** the questions (on the answer sheet)

(Written Production)

PART I.

Comprehension of Ancient Greek texts

Translation:

I.A.a. Read the following Introduction and translate the text that follows (Text A):

Ἡροδότου, Ἱστορίαι (1.84.4)

Herodotus, in Ancient Greek Ἡρόδοτος, (480-425 av. J.-C.) is considered to be the "Father of History" due to his great work Ἱστορίαι, Stories, focuses primarily on the Greco-Persian wars. He describes the causes of this war as well as the morals / customs of many peoples, notably the Mediterranean, which makes him a precursor to world history.

Οὐδείς γὰρ οὕτω ἀνόητός ἐστι ὅστις πόλεμον πρὸ εἰρήνης αἰρέεται· ἐν μὲν γὰρ τῇ [εἰρήνῃ] οἱ παῖδες τοὺς πατέρας θάπτουσι, ἐν δὲ τῷ [πολέμῳ] οἱ πατέρες τοὺς παῖδας.

(28 words)

Vocabulary

αἰρέεται (αἰρεῖται): verb

αἰροῦμαι = προτιμῶ

10 marks

I.A.b. Read the following Introduction and translate the ancient text that follows (Text B):

Ἄνδοκίδου: Περὶ τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους εἰρήνης 3.4-5

In 392 B.C., during the Corinthian war, Andocides was sent for negotiations in Sparta. Upon his return, he defended with this speech the prospect of peace with the Lacedaemonians. In this passage, the orator refers to the benefits of the peace treaty between the Athenians and the Spartans signed in 445 BC.

Καὶ τότε ἡμῖν εἰρήνη ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους ἔτη πενήκοντα, καὶ ἐνεμείναμεν ἀμφότεροι ταύταις ταῖς σπονδαῖς ἔτη τριακαίδεκα. Ἐν δὴ τοῦτο, ὧ Ἀθηναῖοι, πρῶτον σκεψώμεθα. ἐν ταύτῃ τῇ εἰρήνῃ ὁ δῆμος ὁ [τῶν] Ἀθηναίων ἔσθ' ὅπου κατελύθη; οὐδεὶς ἀποδείξει. ἀγαθὰ δὲ ὅσα ἐγένετο διὰ ταύτην τὴν εἰρήνην, ἐγὼ ὑμῖν φράσω. Πρῶτον μὲν τὸν Πειραιᾶ ἐτειχίσσαμεν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, εἶτα τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ βόρειον· ἀντὶ δὲ τῶν τριήρων αἱ τότε ἡμῖν ἦσαν παλαιαὶ καὶ ἄπλοι, αἷς βασιλέα καὶ τοὺς βαρβάρους καταναυμαγήσαντες ἠλευθέρωσαμεν τοὺς Ἕλληνας, ἀντὶ τούτων τῶν νεῶν ἑκατὸν τριήρεις ἐναυπηγησάμεθα, καὶ πρῶτον τότε τριακοσίους ἰππέας κατεστησάμεθα καὶ τοξότας τριακοσίους Σκύθας ἐπριάμεθα. [καὶ] ταῦτα ἐκ τῆς εἰρήνης τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀγαθὰ τῇ πόλει καὶ δύνამις τῷ δήμῳ τῷ Ἀθηναίων ἐγένετο.

(120 words)

Vocabulary:

ἐνεμείναμεν: verb ἐμμένω = τηρῶ, keep

σπονδαῖς: σπονδή = treaty of piece

ἔσθ' ὅπου = μήπως, maybe, perhaps

ἄπλοι = που δεν μπορούσαν να πλέουν= they could not navigate

ἐπριάμεθα: verb ὠνόμομαι- ὠνοῦμαι = buy

30 marks

PART II. OF THE EXAMINATION IS ON THE NEXT PAGE

PART II.

(PART II.A. and PART II.B.)

(60 marks)

Part II. A. (30 marks)

➤ Question 1

1.a.

i. Check the following grammatical recognition of each of the following words (column A) and note: True or False (column C).

Column A (words of the text B')		Column C
Βασιλέα	Genitive, plural, third declension	
Βαρβάρους	Accusative, plural, second declension	
ἐγένετο	Aorist b, verb γίγνομαι	
ἡμῖν	Dative, plural, personal pronoun, first person	
τῷ δήμῳ	Dative, singular, first declension	
τὴν εἰρήνην	Accusative, singular, third declension	

ii. Then, fill in the blanks using the opposite number, singular or plural.

- ἐγὼ ὑμῖν φράσω:

..... φράσ.....

- Πρῶτον μὲν τὸν Πειραιᾶ ἐτειχίσαμεν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ:

Πρῶτον μὲν τὸν Πειραιᾶ ἐτ..... ἐν τούτ..... τ..... χρόν.....:

iii. Match the words/phrases in column A (Text B) with the ones in column B. There is one extra item in column

Column A'	Column B'
εἰρήνη	predicate noun
διὰ τὴν εἰρήνην	object of the verb
Τριήρεις	attributive adjective
Παλαιαί	subject of the verb
Κατελύθη	prepositional definition
τὸ μακρόν (τεῖχος)	Verb
	adverbial definition of the cause

8 marks

➤ **1.b.**

i. Identify the following English words in text **A and B** and then write the ancient Greek words, having the same root, in column II

Column I.	Column II.
Barbarian	
Hippopotamus	
Patriarchy	
Chronometer	
Phrase	
Microtext	
Cosmopolitan	
Democracy	

ii. Find two (2) derivative/compound words for each of the following (Text B'). Use Modern Greek or the language of instruction.

Σκεψώμεθα	
Παλαιαί	
Δύναμις	

8 marks

➤ **1.c.**

For each of the following sentences circle **Yes** (if the statement is true) and **No** (if the statement) is false. Your answers should be based on the contextual, pretextual and communicative situation of the text.

- The text belongs to attica prose and it is philosophical	Yes	No
- The «τριήρεις» were ships that helped a lot in the victory of the Athenians at the end of the Peloponnesian war	Yes	No
-The brackets [] are marked in the text for aesthetic reasons	Yes	No
-The quote is characterized by simplicity of style	Yes	No
- The text is a source of information on the political life of ancient Athens	Yes	No
-The work of Andokidis precedes Herodotus	Yes	No

14 marks

Part II. B. (30 marks)

Written Production

Question 2:

Thucydides reckons that “A war is like an illness that drives people to extremes”. Comment on this statement.

You should base your answer on the set books /texts and the works you have studied, as well as on your personal reflection and feelings on the following image. Use your knowledge with precise reasoning and chose judicious examples.

Write approximately 300 words.

*Paul Nash, **We're Making a New World**, 1918. Imperial War Museum, London. This painting was created by the artist while serving in Ypres, Belgium, during the First World War.*

END OF THE EXAMINATION

Ancient Greek Marking Scheme/Rubric, European Baccalaureate written examination

PART I : Comprehension of (an) UNSEEN text (s)– Total 40 points

ASSESSMENT CRITERIA							
a) Short Literary/Non-LITERARY text	10 points						
Understanding the overall meaning	10	9	8	7-6	5	4-3	2-0
	Excellent understanding of the quote	Very good understanding of the quote	Good understanding of the quote	Satisfactory understanding of the quote	Sufficient understanding of the quote	The quote is partially understood	The quote is insufficiently understood, even with mistakes
b) NON LITERARY text	30 points						
Understanding the meaning of the text	14-13	12-11	10-9	8	7	6-4	3-0
	Excellent understanding of the text	Very good understanding of the text	Good understanding of the text	Satisfactory understanding of the text	Sufficient understanding of the text	The text is partially understood	The quote is insufficiently understood, even with mistakes
Identification of the syntactical structures of the text	12-11	10-9	8	7	6	5-4	3-0
	Syntactical structures excellently rendered	Syntactical structures very well rendered	Syntactical structures well rendered	Syntactical structures satisfactorily rendered	Syntactical structures irregularly rendered	Syntactical structures partially rendered	Syntactical structures insufficiently rendered, even with mistakes
OR							
NON LITERARY text	40 points						
Understanding the meaning of the text	20-19	18-17	16-15	14-12	11-9	8-5	4-0
	Excellent understanding of the text	Very good understanding of the text	Good understanding of the text	Satisfactory understanding of the text	Sufficient understanding of the text	The text is partially understood	The quote is insufficiently understood, even with mistakes
Identification of the syntactical structures of the text	16-15	14-13	12-10	9	8	7-4	3-0
	Syntactical structures excellently rendered	Syntactical structures very well rendered	Syntactical structures well rendered	Syntactical structures satisfactorily rendered	Syntactical structures irregularly rendered	Syntactical structures partially rendered	Syntactical structures insufficiently rendered, even with mistakes
	4	3		2		1	0
	Excellent lexical and syntactical richness. Very clear and very correct expression conveying the text register very well	Very good lexical and syntactical richness. Clear and correct expression conveying the text register very well		Satisfactory lexical and syntactical richness. Satisfactory expression conveying partially the text register very well		Limited lexical and syntactical resources. Expression lacking fluidity and fairly not conveying the text register	Poor lexical and syntactical resources. Expression very insufficient, with many mistakes

Ancient Greek Marking Scheme/Rubric, European Baccalaureate written examination

PART II.A.: COMPREHENSION OF ANCIENT GREEK TEXTS – Total 30 points

ASSESSMENT CRITERIA							
1. Grammar	12 points						
	8	7	6	5	4	3-2	1-0
	Morphological and syntactical elements are excellently recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are very well recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are well recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are satisfactorily recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are sufficiently recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are partially recognised, analysed and applied	Morphological and syntactical elements are insufficiently recognised, analysed and applied, even with mistakes
2. Etymology	8	7	6	5	4	3-2	1-0
	Lexical elements are excellently analysed	Lexical elements are very well analysed	Lexical elements are well analysed	Lexical elements are satisfactorily analysed	Lexical elements are sufficiently analysed	Lexical elements are partially analysed	Lexical elements are insufficiently analysed
3. Analysis of one part of the text	14-13	12-11	10-9	8	7	6-4	3-0
	Excellent awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Very fine awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Good awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Satisfactory awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Sufficient awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Partial awareness of literary and stylistic implications to analyse the text	Very little awareness of literary and stylistic implications to analyse the text t

Ancient Greek Marking Scheme/Rubric, European Baccalaureate written examination

PART III: WRITTEN RESPONSE – Total 30 points

ASSESSMENT CRITERIA							
1. Follow instructions to write a text	3 points						
	3	2	1	0			
	Instructions perfectly followed	Instructions well followed	Instructions partially followed	Instructions not followed			
2. Making use of knowledge of the programme (content, themes, works)	15						
	15-14	13-12	11-9	8	7	6-4	3-0
	Excellent knowledge of the programme	Very good knowledge of the programme	Good knowledge of the programme	Satisfactory knowledge of the programme	Sufficient knowledge of the programme	Partial knowledge of the programme	Very poor knowledge of the programme
3. Express a personal point of view with relevant arguments	8						
	8	5	4	3-2		1-0	
	The personal point of view is excellently expressed with very relevant arguments	The personal point of view is very well expressed with relevant arguments	The personal point of view is satisfactorily expressed with appropriate arguments	The personal point of view is partially expressed with poor arguments		No point of view, no arguments	
4. Suitable use of language	4 points						
	4	3	2	1-0			
	Excellent use of language	Satisfactorily suitable use of language	Sufficiently proper use of language	Insufficiently proper use of language			

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ: (Bibliography)

Δικτυογραφία-Digital Resources

- www.ac-grenoble.fr/disciplines/langues.../articles.php?lng=fr&pg..
- www.aesop.iep.edu.gr
- ancdialects.greeklanguage.gr
- <http://www.ancientgreece.co.uk/>
- www.aqa.org.uk [aQa.org.UK](http://www.aqa.org.uk)
- <http://www.artsci.wustl.edu/~cwconrad/classics.html>
- <http://atticgreek.org/>
- www.cie.org.uk/cambridgepreu
- <https://www.classics.cam.ac.uk/directory/research-themes/c-caucus> Cambridge internet AS Ana A level class students, Ancient History (C) - Faculty of Classics - University of Cambridge
- <https://classics.fas.harvard.edu/classics-courses>
- <https://www.curriculumonline.ie/Junior-cycle/Junior-Cycle-Subjects/Ancient-Greek>
- dialogos.greek-language.gr
- www.education.gouv.fr
- <http://www.education.gouv.fr/bo/2007/32/MENE0762030A.htm>
- <http://www.edu.gov.on.ca/eng/curriculum/secondary/classiclang912curr.pdf>
- https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_science_in_classical_antiquity
- https://www.e-epimorfosi.ac.cy/img/files/mesi_geniki_arxaia_ellinika_01_K07M.pdf
- https://fr.wikibooks.org/wiki/Grec.../Déclinaisons/3ème_déclinaison
- https://fr.wikibooks.org/wiki/Grec_ancien/Exercices_Textes_à_lire, Grec ancien/exercices textes à lire
- https://fr.wikipedia.org/wiki/Médecine_en_Grèce_antique
L' histoire de la médecine dans l'antiquité grec et Médecine en Grèce antique — Wikipédia
- <https://www.gov.uk> GCEAS and A level classical civiliz-Gov.UK
- <http://www.greeklanguage.gr>
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/index.html
- <https://www.ibo.org/globalassets/publications/.../classicalanghl2016englishw.pdf>
- <http://icarus.umkc.edu/sandbox/perseus/index.html>
- www.iep.edu.gr/library/
- [https://www.iseb.co.uk/.../Syllabus-CE-CASE-Classics-2018.pdf.asp..._classics_syllabus - ISEB---](https://www.iseb.co.uk/.../Syllabus-CE-CASE-Classics-2018.pdf.asp..._classics_syllabus_-_ISEB---)
- <https://www.letudiant.fr/.../corrigé-du-bac-l-le-sujet-de-grec-ancien> Langues anciennes - Académie de Grenoble - Le projet Hélios -
- <http://www.ime.gr/chronos/05/gr/society/index.html>
- [https://www.iseb.co.uk/getmedia/d2429d68.../Syllabus-CE-CASE-Classics.pdf.asp?..._Classics_syllabus-ISEB_classics_syllabus - Independent Schools Examinations Board](https://www.iseb.co.uk/getmedia/d2429d68.../Syllabus-CE-CASE-Classics.pdf.asp?..._Classics_syllabus-ISEB_classics_syllabus_-_Independent_Schools_Examinations_Board)
- <https://www.lang.ox.ac.uk/ancient-greek>
- www.latinandgreekselftaught.blogspot.com
- https://www.lexilogos.com/english/greek_ancient_dictionary.htm, Ancient Greek dictionary on line
- www.moec.gov.cy/en/ Cyprus Ministry of Education and Culture
- www.netfind.com/Ancient_Greek_World_Map
- www.ocr.org.uk Ocr.org. UK
- www.ocr.org.uk/qualifications/gcse/gcse-classical-greek-j292-from-2016, Gcse Ocr class Greek exam papers GCSE - Classical Greek (9-1) - J292 (from 2016) - OCR
- <http://www.openculture.com/2016/08/learn-ancient-greek-in-64-free-lessons-from-brandeis-harvard.html>
- Pédagogie.acnantes.fr lettres Nante, Strasbourg
- [Perseus Digital Library: The Princeton Encyclopedia of Classical Sites2.](http://Perseus_Digital_Library:_The_Princeton_Encyclopedia_of_Classical_Sites2)
- www.pi-schools.gr
- <http://pi-schools.sch.gr/logismika1/gymnasio/>
- http://photodentro.edu.gr/aggregator/search/all/field_cl_discipline/6450
- proteas.greek-language.ce
- <https://www.quora.com/What-is-the-best-way-to-study-ancient-Greek>
- <https://www.thefamouspeople.com/greek-scientists.php>, Famous greek scientists
- www.unt.unice.fr/uoh/grec/ κ.ά.

Ελληνική:

- Βοσκός, Α. Παπακωνσταντίνου, Θ. (Επιμ.). *Από τη μετάφραση στο πρωτότυπο*. Συμβολή στην ανανέωση της διδασκαλίας των Αρχαίων Ελληνικών στη Μέση Εκπαίδευση, 1992, Αθήνα, Καρδαμίτσας
- Ζέππου Δ., ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ-ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ, Σχέσεις στενής συγγένειας, www.deutsch.gr/img/Altgriechisch.doc
- Ιγνατιάδης, Γ.Μ. (Επιμ.) Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Η Βιβλιοθήκη του "ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ", 1999, Θεσσαλονίκη
- Κακριδής, Ι.Θ. (Μονογραφία). *Το μεταφραστικό πρόβλημα*, [1936] 1984, 6η ανατ. Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της "Εστίας". 1η έκδ. Θεσσαλονίκη
- Μαρωνίτης, Δ.Ν. *Η σχολική μετάφραση*. 1993, ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ 71: 6-29
- Ομάδα Παιδαγωγικού Εργαστηρίου του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, *Η διδασκαλία των Αρχαίων Ελληνικών από μετάφραση*. Συμβολή στη διδακτική μεθοδολογία. 1997, Αθήνα: Παπαζήση
- Οικονόμου, Γ. Αγγελινάρας, Γ. *Βιβλιογραφία των έμμετρων νεοελληνικών μεταφράσεων της αρχαίας ελληνικής ποιήσεως* 1979 Αθήνα: Βιβλιοθήκη Ν. Σαριπόλου, Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών
- Πεπονή, Α.-Ε. (Επιμ.). *Η διδασκαλία της Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας από μετάφραση στη Μέση Εκπαίδευση*, Εισηγήσεις. 1998, Θεσσαλονίκη
- Σκιαδάς, Α. Από το πρωτότυπο στη μετάφραση» Μελέτημα 1980, Αθήνα: Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας / Δ' Έδρα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών. 27-39 (Συλλογικός Τόμος *Πρωτότυπο και μετάφραση*. Πρακτικά Συνεδρίου, Αθήνα 11-15 Δεκ. 1978)

Ξένη

- C.A.P. *Ancient Greek: A New Approach*, [1968] 1979, 2η αναθεωρημένη έκδ. Cambridge, MA & Λονδίνο: The MIT Press
- Cotta, H. *Μετάφραση-παράφραση*. 1990 ΜΟΛΥΒΔΟΚΟΝΔΥΛΟΠΕΛΕΚΗΤΗΣ 2: 27-31
- Delaunois, M. *Essai de syntaxe grecque classique. Réflexions et recherches*. 1988 Publications des Facultés univairsitaires Saint-Louis: 44. Βρυξέλλες & Leuven: Facultés univairsitaires Saint-Louis & Peeters
- Groton, A.H. From Alpha to Omega: A Beginning Course in Classical Greek J.C. Gibert. [1996] 2000. *Answer Key: From Alpha to Omega, A Beginning Course in Classical Greek*. Αναθεωρημένη έκδ. Newburyport, MA: Focus Publishing / R. Pullins, Co. J. Bruss. [1999] 2001. *Ancillary Exercises for From Alpha to Omega*. Αναθεωρημένη έκδ. Newburyport, MA: Focus Publishing / R. Pullins, Co.
- J.A.C.T. (Joint Association of Classical Teachers) Greek Course: Reading Greek [1978] 1979-1980 Cambridge, Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Cambridge University Press. Ανατ. 1999 I, Text, II, Grammar, Vocabulary and Exercises. *Συνοδευτικό υλικό Joint Association of Classical Teachers' Greek Course: The Teacher's Notes to Reading Greek*. 1986. Cambridge, Λονδίνο & Νέα Υόρκη: Cambridge University Press.
- Joint Association of Classical Teachers' Greek Course: An Independent Study Guide to Reading Greek*. 1995. Cambridge: University Press. Ανατ. 1997. *Joint Association of Classical Teachers' Greek Course: Greek Vocabulary*. 1980. Cambridge: University Press. Ανατ. 1996. *Speaking Greek* (C.U.P., 1982). 1 κασέτα, η οποία περιέχει αναγνώσεις κειμένων της μεθόδου. Συμπληρωματικές ασκήσεις υπάρχουν στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.tidbits.com/matt/#agthings>, (απαιτούνται Macsystem 7+ και Hypercard 2.1+)
- Montanari, F. *Tradurre dal greco in Greco*. 1991 Νάπολη: Μ. D'Auria Editore. 221-229 La traduzione dei testi classici. Teoria, Prassi, Storia. Atti del Convegno di Palermo, 6-9 Aprile 1988 (Συλλογικός τόμος)
- Pantelia, Maria (Επιμ.) Thesaurus Linguae Graecae. A Digital Library of Greek Literature [TLG]
- Ueding, G., *Historisches Wörterbuch der Rhetorik*, 1992- Tübingen: Max Niemeyer, Τόμοι I-VII, Princeton & New Jersey: Princeton University Press κ.ά.

Έντυπα και ηλεκτρονικά λεξικά και βιβλία αναφοράς (Γραμματικής)

- Andresen, C., Erbse, H., Gigon, O., Schefold, K., Stroheker, K. F., Zinn, E. *Lexikon der alten Welt*, [1965] 1995, Augsburg: Weltbild, Ζυρίχη & Μόναχο: Artemis, 3 τόμοι
- Bailly, A. (Επιμ. Egger, E., Séchan, L., Chantraine, P.) *Dictionnaire grec-français, rédigé avec le concours de E. Egger* [1894] 1963. 26η έκδ. φωτοτυπική ανατύπωση της 16ης έκδ. 1950. Παρίσι: Hachette. 16η έκδ. αναθεωρημένη το 1950. Συνεχείς ανατυπώσεις με τον τίτλο *Le Grand Bailly* μετά το 2000
- Finkel, R., Hutton, W., Roth, C., Rourke, P., Scaife, R., Vandiver, E., Whitehead, D.
- Fontaine, D. (ψηφιακή) <http://egb.ifrance.com/grammgr/grammgr.html> *Grammaire grecque*
- Liddell, H.G. Scott, R. Έντυπη και Ψηφιακή Jones, H.S. McKenzie, R. (Επιμ.) *A Greek-English Lexicon [LSJ]* [1843] 1996 Ανατύπωση με νέο Συμπλήρωμα (Supplement) της 9ης έκδ. του 1940. Οξφόρδη: Oxford University Press, [Perseus Digital Library: A Greek-English Lexicon \[LSJ\]](http://www.perseus.tufts.edu/Perseus)
- Stillwell, R., MacDonald, W. L. & McAlister, M. H., *The Princeton Encyclopedia of Classical Sites*, 1976 The Suda On Line: Byzantine Lexicography. <http://www.stoa.org/sol/>[1998] (30.10.2007) The Stoa Consortium (Πανεπιστήμιο του Kentucky)
- Δημητράκος, Δ. *Μέγα λεξικόν της ελληνικής γλώσσης: δημοτική, καθαρεύουσα, μεσαιωνική, μεταγενεστέρα, αρχαία*, 1933-1959 Αθήνα: Ελληνική Παιδεία. Ανατύπωση και σε 15 τόμους από τον εκδοτικό οίκο "Δομή" (Επιμ. Ι Ζερβός)
- Μπαμπινιώτης, Γ. *Ερμηνευτικό και ετυμολογικό λεξικό της ελληνικής γλώσσας*, 1981-1994. Εκδίδεται ως επίμετρο στην εγκυκλοπαίδεια "Πάπυρος-Λαρούς-Μπριτάνικα". Αθήνα: Πάπυρος

- Σταματάκος, Ι., *Ιστορική γραμματική της αρχαίας ελληνικής*, [1949] 1973, 3η έκδ. Αθήνα: Φοίνιξ. Ανατ. Αθήνα: Βιβλιοπρομηθευτική 1999
- Οικονόμου, Μ.Χ. *Γραμματική της αρχαίας ελληνικής*, [1971] 1984, 3η έκδ. Θεσσαλονίκη: Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]. Ανατ. της 3ης έκδ. 2002 Εγχειρίδιο Γραμματικής-Σύνταξης της ΑΕ Γλώσσας
- Τζάρτζανος, Α.Α. *Γραμματική της αρχαίας ελληνικής γλώσσας*, [1937] 2000, Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη κ.ά.
 - Στη Βιβλιογραφία θα συμπεριλαμβάνονται όλο το σχετικό υλικό του ΙΕΠ και οι σχετικές οδηγίες του ΥΠΑΙΘ